

Jaarverslag 2019

Stichting Katholieke Onderwijs Centrale Groningen (53860)

Postbus 1462, 9701 BL Groningen

[E-mail](#) [Website](#)

Katholieke Daltonschool Bisschop Bekkers (18LM)

[Website](#)

St. Michaëlschool (18FV)

[Website](#)

Dependance St. Franciscus (18FV)

[Website](#)

Contactpersoon

Jelle van Lenthe, Bestuursmanager

[E-mail](#)

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	3
1. Het schoolbestuur	4
1.1 Organisatie	4
1.1.1 Contactgegevens	4
1.1.2 Governance code	4
1.1.3 Het bestuur	5
1.1.4 Raad van Toezicht	6
1.1.5 Directie en directeurenoverleg	6
1.1.6 Medezeggenschapsraden en ouderraden	7
1.2 Profiel	7
1.2.1 Missie en visie	7
1.2.2 Strategisch beleidsplan & kernactiviteiten	8
1.2.3 Toegankelijkheid en toelating	8
1.3 Dialoog	9
1.3.1 Verbonden partijen	9
1.3.2 Samenwerkingsverband	9
1.3.3 Klachtenbehandeling	10
2. Verantwoording beleid	10
2.1 Onderwijs en kwaliteit	10
2.1.1 Onderwijskwaliteit	10
2.1.2 Realisatie beleidsvoornemens onderwijs(kwaliteit)	11
2.1.3 Onderwijsresultaten	12
2.1.4 Inspectie, audit, visitatie	12
2.1.5 Passend onderwijs	13
2.2 Identiteit	14
2.2.1 Inspiratie en katholieke identiteit	15
2.2.2 Identiteitsontwikkeling	15
2.2.3 Realisatie beleidsvoornemens identiteit	15
2.3 Personeel en professionalisering	16
2.3.1 Strategisch personeelsbeleid	16
2.3.2 Realisatie beleidsvoornemens personeel	18
2.3.3 Personeelsgegevens	20
2.3.4 Uitkeringen na ontslag	22
2.3.5 Aanpak werkdruk	22

2.4 Huisvesting en facilitaire zaken.....	23
2.4.1 Onderdelen materieel beleid	24
2.4.2 Realisatie beleidsvoornemens Materieel	24
2.4.3 Investerings 2019	26
2.5 Financieel beleid	26
2.5.1 Realisatie beleidsvoornemens financieel	27
2.5.2 Treasury	29
2.5.3 Allocatie middelen	29
2.5.4 Onderwijsachterstandsmiddelen	30
2.5.5 Verantwoording Prestatiebox 2019	30
2.6 Risico's en risicobeheersing	32
2.6.1 Intern risicobeheersingssysteem	33
2.6.2 Belangrijkste risico's en onzekerheden	33
3. Verantwoording financiën	37
3.1 Ontwikkeling in meerjarig perspectief.....	37
3.1.1 Leerlingen	37
3.1.2 Personeel	37
3.2 Staat van baten en lasten en balans	38
3.2.1 Exploitatie 2019	38
3.2.2 Continuïteitsparagraaf - meerjaren perspectief.....	42
3.3 Financiële positie	45
3.3.1 Kengetallen	45
Bijlage I Hoofd- en Nevenfuncties Bestuur en Raad van Toezicht	46
Bijlage II Verslag Intern Toezicht.....	48
Bijlage IV Jaarrekening KOC 2019	49

VOORWOORD

Elk jaar legt het bestuur van de Stichting Katholieke Onderwijs Centrale Groningen (KOC) in de vorm van een jaarverslag verantwoording af over haar beleid en de besteding van de aan haar toevertrouwde middelen.

KOC hecht eraan om hiermee te voldoen aan de eisen die de minister stelt in de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs en aan het eigen beleid, overeenstemmend met de *Code Goed Bestuur* van de PO-Raad. Dit beleid is gericht op volledige transparantie en open communicatie over doelen, ontwikkelingen en het beheer van de aan de stichting toevertrouwde middelen. Het jaarverslag wordt voorgelegd aan de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad. Aan de Raad van Toezicht wordt om goedkeuring gevraagd. Het jaarverslag wordt aangeboden aan de minister van onderwijs en beschikbaar gesteld aan de diverse geledingen binnen de scholen en aan relevante relaties via de [website](#) van KOC.

De voorliggende verslaglegging is één van de manieren die wordt ingezet om de gewenste transparantie en verticale en horizontale verantwoording vorm te geven. Andere manieren zijn onder meer het overleg met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en de Raad van Toezicht, de websites van KOC en van de scholen en de "scholenopdekaart" website van de scholen.

Het jaarverslag bestaat uit een bestuursverslag en een jaarrekening en heeft betrekking op het kalenderjaar 2019. Met betrekking tot onze kerntaak kunnen we vaststellen dat de eindopbrengsten in 2019 van zowel de Katholieke Daltonschool Bisschop Bekkers als de St. Michaelschool boven de ondergrens van de schoolgroep liggen. Binnen de scholen is actief gewerkt aan de ontwikkeling van het onderwijs, bij de Katholieke Daltonschool Bisschop Bekkers onder meer door vernieuwing van het taalproject Succes for All en bij de St. Michaëlschool en dependance St. Franciscus door de inzet van het project LeerKRACHT. KOC heeft weer meer kinderen mogen ontvangen door de gestage groei van dependance St. Franciscus. Het gebouw van deze dependance is daartoe opnieuw aangepast. De realisatie van de al lang gekoesterde wens om het gebouw van de Katholieke Daltonschool Bisschop Bekkers stevig te renoveren is weer een stap dichterbij gekomen via prioritering in het Integraal Huisvestingsplan van de gemeente Groningen. In strategische zin heeft KOC gekozen voor deelname aan het project Regionale Aanpak Lerarentekort en voor het exploreren van de mogelijke start van een nieuwe school in partnerschap met een ander bestuur. Het bestuur heeft in verband met verhuizing jammer genoeg afscheid moeten nemen van haar portefeuillehouder Identiteit, de zoektocht naar een nieuwe bestuurscollega loopt nog.

We wensen u veel leesplezier met dit verslag, dat wat ons betreft illustreert dat KOC ook in 2019 gefunctioneerd heeft als een solide, plezierige en vitale leef- en leergemeenschap. Dat kunnen wij alleen zijn dankzij de collega's die met hart, hoofd en handen werken met de kinderen in onze scholen.

Herma Korfage
Voorzitter bestuur

1. HET SCHOOLBESTUUR

1.1 ORGANISATIE

De Stichting Katholieke Onderwijs Centrale Groningen (KOC) heeft stichting als juridische structuur en is statutair gevestigd te Groningen. KOC bestuurt in de stad Groningen twee basisscholen met bij elkaar 602 kinderen (teldatum 1/10/19): De Katholieke Daltonschool Bisschop Bekkers en de St. Michaëlschool met dependance St. Franciscus.

KOC heeft sinds de jaren '80 van de vorige eeuw de huidige bestuursstructuur, gebaseerd op een vrijwilligersbestuur waaraan de directeuren verantwoording afleggen. Conform de wet "Goed onderwijs, goed bestuur" en de eigen statuten is er sinds 2012 een toezichthoudend orgaan in de vorm van een Raad van Toezicht. Het Managementstatuut van het bestuur is in te zien via de [website](#) van KOC. KOC kiest voor een professioneel vrijwilligersbestuur waarbij het bestuur wordt ondersteund door een bestuursmanager. De personele en financiële administratie van KOC wordt verzorgd door Onderwijsbureau Meppel.

1.1.1 CONTACTGEGEVENS

Stichting Katholieke Onderwijs Centrale Groningen (53860)

Postbus 1462, 9701 BL Groningen

[E-mail](#) [Website](#)

Katholieke Daltonschool Bisschop Bekkers (18LM)

[Website](#)

St. Michaëlschool (18FV)

[Website](#)

Dependance St. Franciscus (18FV)

[Website](#)

Contactpersoon

Jelle van Lenthe, bestuursmanager

[E-mail](#)

1.1.2 GOVERNANCE CODE

Conform de wet "Goed onderwijs, goed bestuur" hanteert KOC een code van goed bestuur, dit betreft de code van de PO-Raad uit 2010. Deze [Code Goed Bestuur in het primair onderwijs](#) is op 1 augustus 2017 met enkele wijzigingen opnieuw door de

leden van de PO-Raad vastgesteld. KOC volgt deze *Code Goed Bestuur* conform Artikel 2 en 3.

Artikel 2 – Verantwoordelijkheid ten aanzien van de code

1. De code is vastgesteld door de algemene ledenvergadering van de PO-Raad.
2. De leden van de PO-Raad onderschrijven deze code. Zij hanteren de uitgangspunten van de code bij hun dagelijks werk en gaan op verantwoorde wijze om met de vrijheid die deze code biedt.
3. De leden van de PO-Raad streven er naar dat het gestelde in deze code zoveel als redelijkerwijs mogelijk wordt toegepast binnen op basis van de wet of anderszins geregelde samenwerkingsverbanden waarbij zij aangesloten zijn

Artikel 3 - Pas toe of leg uit

1. De leden van de PO-Raad zullen de bepalingen in deze code naleven.
2. Daar waar leden menen niet te kunnen voldoen aan de bepalingen in deze code maken zij aan hun belanghebbenden en het bestuur van de PO-Raad kenbaar in hoeverre niet voldaan is aan de bepalingen uit deze code en wat de reden daarvan is.
3. Het gestelde in lid 2 geldt niet ten aanzien van die onderdelen van deze code waarvan naleving wettelijk verplicht is.

In de *Code Goed Bestuur* zijn basisprincipes vastgelegd omtrent de professionaliteit van bestuurders, toezichthouders en managers in het primair onderwijs. Deze principes zeggen iets over de waarden die aan het gedrag en de cultuur ten grondslag liggen en over de kenmerken van de houding van waaruit betrokkenen handelen, zoals wederzijds respect, transparantie, dialoog, gezamenlijkheid en verantwoording. De *Code Goed Bestuur* wordt periodiek als leidraad langs het bestuurlijk functioneren gelegd.

1.1.3 HET BESTUUR

Het bestuur is het bevoegd gezag van de scholen en is de werkgever van het personeel. De bestuurders worden benoemd voor een periode van vier jaar. Een volgens rooster aftredend bestuurslid is onmiddellijk, doch ten hoogste tweemaal, herbenoembaar. In verband met verhuizing is Victor Scheijde op 1-7-2019 teruggetreden uit het bestuur.

Naam	Functie	Datum in functie	Datum mogelijke herbenoeming	Datum (uiterlijk) uit functie
Herma Korfage	Voorzitter	01-01-2014	01-01-2022 (2 ^e)	01-01-2026
Wietse Blink	Penningmeester	01-10-2016	01-10-2020 (1 ^e)	01-10-2028
Loes Lestestuiver	Secretaris	26-08-2010	---	26-08-2022
Dick Vogel	Lid	21-03-2012	21-03-2020 (2 ^e)	21-03-2024
Victor Scheijde	Lid	15-09-2017	---	01-07-2019
Leontien Enkelaar	Lid	19-06-2018	19-06-2022 (1 ^e)	19-06-2030
Govert Tiddens	Lid	19-06-2018	19-06-2022 (1 ^e)	19-06-2030

De leden van het bestuur ontvangen een vaste vergadervergoeding van €370 en een computervergoeding van €150 per jaar. Deze worden in december beschikbaar gesteld. De hoofd- en nevenfuncties van de bestuursleden worden weergegeven in Bijlage I.

1.1.4 RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht is het wettelijk voorgeschreven toezichthoudend orgaan. De leden worden benoemd voor een periode van vier jaar. Een volgens rooster aftredend lid van de Raad van Toezicht is onmiddellijk, doch ten hoogste tweemaal, herbenoembaar. In verband met de continuïteit heeft de Raad van Toezicht sinds september 2016 een wisselend rooster van aftreden opdat er niet drie raadsleden in hetzelfde jaar en op dezelfde datum vertrekken.

Naam	Functie	Benoeming	Datum mogelijke herbenoeming	Datum (uiterlijk) uit functie
Cees Grol	Voorzitter	12-6-2012	---	12-6-2023
Harry Rietman	Secretaris	12-6-2012	---	12-6-2022
Han Bakker	Lid	12-6-2012	12-6-2020 (2 ^e)	12-6-2024
Saskia van Dijk	Lid	28-10-2015	28-10-2023 (2 ^e)	28-10-2027

De leden van de Raad van Toezicht worden, met uitzondering van een vergadervergoeding, niet bezoldigd. Een vaste vergadervergoeding van € 150 per jaar wordt in december beschikbaar gesteld. De hoofd- en nevenfuncties van de leden van de Raad van Toezicht worden weergegeven in Bijlage I. Zie Bijlage II voor Verslag Intern Toezicht.

1.1.5 DIRECTIE EN DIRECTEURENOVERLEG

De twee KOC scholen worden geleid door een eigen directeur, vrijgesteld van onderwijstaken. De directeuren zijn ingeschreven in het schoolleidersregister. Ze voldoen aan de registratie-eisen en zijn geregistreerd als Registerdirecteur Onderwijs (RDO).

Naam van de school	Directeur
Katholieke Daltonschool Bisschop Bekkers	Wally van der Vlugt
St. Michaëlschool met dependance St. Franciscus	Arianne Wijninga

De directeuren overleggen ongeveer viermaal per jaar met het voltallige bestuur tijdens reguliere bestuursvergaderingen. Daarnaast nemen ze deel aan het onderwijsoverleg (twee bestuursleden met portefeuille onderwijs, directeuren, bestuursmanager; ongeveer 4 x p/j) en de financiële planning & control cyclus (penningmeester, adviseur OBM, directeuren, bestuursmanager: ongeveer 5 x p/j).

De directeuren werken in hun eigen school met een coördinatieteam dat als klankbord voor de directeur fungeert, de vergaderingen van het team voorbereidt en coördinatietaken verricht.

1.1.6 MEDEZEGGENSCHAPSRADEN EN OUDERRADEN

De twee scholen hebben elk een Medezeggenschapsraad (MR), bestaande uit vertegenwoordigers van het personeel en ouders. Op beide scholen is ook een Ouderraad (OR) actief. De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) wordt gevormd door een vertegenwoordiging vanuit de MR-en. De GMR vergadert doorgaans vier keer per jaar. Eén van de bestuursleden en de bestuursmanager zijn daarbij aanwezig. De RvT en de GMR overleggen twee keer per jaar met elkaar. Zie de website van de scholen [St. Michaëlschool](#) en [KDS Bisschop Bekkers](#) voor het Jaarverslag GMR 2018-2019.

1.2 PROFIEL

KOC is vanuit haar statutaire opdracht gericht op het in stand houden, vormgeven en laten groeien van katholiek basisonderwijs in de stad Groningen. Bij groei gaat het om groei in de richting van meer kleinschalige scholen of schoollocaties en niet zozeer om groei in de richting van grotere scholen.

1.2.1 MISSIE EN VISIE

Missie: Wij geven vorm aan kleinschalig onderwijs, geworteld in de katholieke tradities, waarbij de aandacht voor het kind en de betrokkenheid van de ouders centraal staan.

Visie: Kleinschalig onderwijs en het reflecteren op de eigen identiteit zijn voor onze organisatie de leidraad voor het uitvoeren van de statutaire opdracht. De aandacht voor gemeenschapszin uit zich in het onderwijs waar elk zich veilig en geborgen voelt; waar de leerkracht werkt vanuit een betrokken team en waar ouders zich verbonden voelen met de schoolgemeenschap. De gewaardeerde zelfstandigheid van de stichting en de inzet van een vrijwilligersbestuur zijn geen doel op zich, maar zijn de bestuurlijke vertaling van het streven naar kleinschaligheid en verbondenheid.

Deze missie en visie zijn vertaald naar een strategisch meerjarenbeleid en een meerjarenbegroting. De grondslag voor het strategisch meerjarenbeleid is de binding met de identiteit, de kleinschaligheid, de kwaliteit en de zelfstandigheid.

KOC gaat uit van het principe van subsidiariteit waarbij verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie worden gelegd. Het bestuur laat ruimte en geeft verantwoordelijkheid aan directeuren, directeuren laten ruimte en geven verantwoordelijkheid aan leerkrachten en leerkrachten geven de ruimte en verantwoordelijkheid aan de kinderen, passend bij hun ontwikkelingsfase.

1.2.2 STRATEGISCH BELEIDSPLAN & KERNACTIVITEITEN

In het Strategisch Beleidsplan KOC 2017-2020 (zie [website](#) KOC) worden de hoofdpunten van beleid en de beleidsvoornemens voor de periode 2017-2020 beschreven. Dit is gedaan voor elk van de portefeuilles Organisatie, Identiteit, Onderwijs, Personeel, Financiën en Materieel afzonderlijk.

Uitgangspunten Strategisch Beleid KOC

- **Organisatie:** KOC is vanuit haar statutaire opdracht gericht op het in stand houden, vormgeven en laten groeien van katholiek basisonderwijs in de stad Groningen. Bij groei gaat het om groei in de richting van meer kleinschalige scholen of schoollocaties en niet zozeer om groei in de richting van grotere scholen.
- **Identiteit:** KOC stelt vanuit zowel katholiek-christelijke als persoonlijke inspiratiebronnen de volgende waarden centraal: inspiratie, eigenheid en uniciteit, gemeenschapszin, subsidiariteit, duurzaamheid, doelgerichtheid en kleinschaligheid.
- **Onderwijs:** KOC wil goed en uitdagend onderwijs geven en kinderen de mogelijkheid bieden het beste uit zichzelf te halen en zich persoonlijk te ontwikkelen. Ze wil maatschappelijke en culturele verworvenheden overdragen en kinderen toerusten voor participatie in de samenleving. Met aandacht voor gemeenschapszin en kleinschaligheid wil KOC zorgen voor een onderwijsomgeving waarin kinderen zich veilig en geborgen voelen.
- **Personeel:** KOC voert vanuit goed werkgeverschap een integraal personeelsbeleid waarbij (1) er afstemming is tussen de doelen van de organisatie en de ontwikkeling van individuele medewerkers, (2) er sprake is van een samenhangend geheel van instrumenten voor personeelsontwikkeling, -zorg en -beheer en (3) alle betrokkenen vanuit hun eigen verantwoordelijkheid een bijdrage leveren aan de eigen ontwikkeling en professionalisering en daarmee aan de ontwikkeling en professionalisering van de organisatie als geheel.
- **Financiën:** KOC streeft naar een financieel gezonde bedrijfsvoering en een stabiele balans om de continuïteit te waarborgen. Belangrijke aandachtspunten zijn: (1) het tot stand brengen van een transparant en adequaat financieel beheer, (2) een optimale benutting van de beschikbare middelen voor de kerntaak onderwijs, (3) het op het juiste niveau brengen en houden van de huisvesting, (4) het investeren in de ontwikkeling en professionalisering van de teams en (5) het investeren in de leermiddelen, inventaris en ICT.
- **Materieel:** KOC voert materieel beleid dat bijdraagt aan het creëren van een omgeving waarin goed, gezond en veilig kan worden gespeeld, geleerd en gewerkt. KOC heeft daarbij aandacht voor binnenklimaat, duurzaamheid en het terugdringen van het energieverbruik.

Voor meer specifiek beleid op [school](#)niveau wordt in het Strategisch Beleidsplan KOC 2017-2020 verwezen naar de schoolplannen (zie website van de scholen). De huidige schoolplannen lopen van medio 2019 tot medio 2023.

1.2.3 TOEGANKELIJKHEID EN TOELATING

De KOC scholen stellen ouders graag in de gelegenheid de school te bezoeken voordat ze hun kind inschrijven. Tijdens dit bezoek krijgen de ouders uitgebreid

informatie over de school, worden vragen beantwoord en krijgt men de gelegenheid om de school te bekijken.

De KOC scholen staan open voor ieder kind en in de regel zullen dan ook alle kinderen worden toegelaten, zo lang er voldoende ruimte beschikbaar is in de groep. In het geval van een geestelijke of lichamelijke handicap of ernstige leer- en/of gedragsproblemen zullen de scholen in samenwerking met de ouders zorgvuldig onderzoeken of ze over voldoende mogelijkheden beschikken om het kind goed op te vangen en goed onderwijs te bieden. Daarbij kunnen eventueel ook externe instanties ingeschakeld worden. Indien het kind al ingeschreven heeft gestaan bij een andere school, zal voor aannname altijd contact opgenomen worden met de school van herkomst. Een uitzondering hierop kan zich voordoen indien de groep waarvoor het kind wordt aangemeld de maximale groepsgrootte heeft bereikt. Voor meer informatie over de aanmeldprocedures en eventuele wachtlijsten wordt verwezen naar de website van de scholen.

1.3 DIALOOG

1.3.1 VERBONDEN PARTIJEN

Intern is sprake van verbonden partijen in directe relatie tot onze kerntaken: het bieden van onderwijskwaliteit, het naar behoren vervullen van de werkgeversrol en het zorgvuldig en doelmatig besturen van de stichting. Het betreft hier ouders en kinderen, alle medewerkers, (G)MR, OR en RvT. Het contact met ouders en kinderen verloopt voornamelijk via de scholen. Datzelfde geldt voor het contact met kinderopvangorganisaties, GGD, Jeugdzorg en gemeentelijke wijkorganisaties (WIJ).

Bestuurlijke relaties binnen de stad Groningen zijn gericht op bijdragen aan en betrokkenheid bij gemeentelijk beleid en gemeentelijke financiering. Het betreft hier het Breed Besturen Overleg (BBO), het visievormende "College van Onderwijs", de Werkgroep Huisvesting Onderwijs (WHO), de stuurgroep Vensterscholen en de stuurgroep Succes for All.

Op strategisch niveau heeft KOC in de regio relaties die gericht zijn op arbeidsmarktontwikkelingen en -beleid en de financiële, administratieve en materiele aspecten van de besturing van de stichting. Het betreft hier het Regionaal Transfer Centrum Groningen, het project Regionale Aanpak Lerarentekort en het bestuur van Onderwijsbureau Meppel.

1.3.2 SAMENWERKINGSVERBAND

KOC maakt deel uit van het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs voor de provincie Groningen en de Drentse gemeente Noordenveld (Swv PO 20.01). Het Swv PO 20.01 bestaat uit in vier subregio's. KOC is vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur van SWV PO 20.01 en neemt deel aan de vergaderingen van de subregio Gemeente Groningen.

1.3.3 KLACHTENBEHANDELING

KOC is aangesloten is bij de Landelijke Klachtencommissie voor het Katholiek Onderwijs. De KOC klachtenregeling en de toelichting daarop zijn beschikbaar via de website van de scholen, zie [St. Michaëlschool](#) of [KDS Bisschop Bekkers](#). Uit de jaarlijkse verantwoording van de klachtenfunctionarissen blijkt dat in 2019 geen klachten binnengekomen zijn.

2. VERANTWOORDING BELEID

2.1 ONDERWIJS EN KWALITEIT

KOC wil goed en uitdagend onderwijs geven en kinderen de mogelijkheid bieden het beste uit zichzelf te halen en zich persoonlijk te ontwikkelen. Ze wil maatschappelijke en culturele verworvenheden overdragen en kinderen toerusten voor participatie in de samenleving. Met de aandacht voor gemeenschapszin en kleinschaligheid wil KOC zorgen voor een onderwijsomgeving waarin kinderen zich veilig en geborgen voelen en ouders en school een goede verstandhouding hebben.

In de 4-jaren schoolplannen, de jaarplannen en de jaarverslagen van de scholen wordt beschreven hoe het onderwijsproces verloopt en wat de plannen voor verbetering zijn. Daarbij wordt stil gestaan bij het onderwijsaanbod, de inzet van digitale leermiddelen, het volgen van de ontwikkeling van kinderen, het didactisch handelen van de leerkrachten, vormen van extra ondersteuning van kinderen, samenwerking met relevante onderwijspartners en de eindtoetsing en het advies. Doel is om het onderwijsproces zo in te richten dat kinderen een goed en ononderbroken ontwikkelproces kunnen doorlopen en dat actief burgerschap, sociale integratie en een duurzame levenshouding worden bevorderd. De KOC-scholen richten zich op de menswording van kinderen in een positieve relatie met hun omgeving. Dit betekent dat er gelijkwaardige aandacht is voor het schoolse leren, de sociaal- emotionele ontwikkeling, talentontwikkeling en culturele vorming van kinderen.

2.1.1 ONDERWIJSKWALITEIT

De KOC scholen werken met het kwaliteitssysteem WMKpo ([Werken met Kwaliteit](#)). KOC heeft sinds 2014 een 4-jaren kalender voor kwaliteitsrapportages en beschikt daarmee over een periodiek overzicht voor onderwijskwaliteit. De kalender geeft aan op welk moment in de 4-jaren cyclus onderzoeken en analyses worden verwacht. De rapportages hierover worden besproken in het onderwijsoverleg en het bestuur. Op deze manier is het toezicht en de sturing op onderwijskwaliteit vergelijkbaar met hoe het toezicht en de sturing op de financiën binnen KOC is geregeld. In de 4-jaren kalender zijn ook de schoolplannen, de jaarverslagen en jaarplannen opgenomen. Bij

het proces van plannen en uitvoeren van de verbeteracties wordt uitgegaan van de pdca cyclus.

2.1.2 REALISATIE BELEIDSVOORNEMENS ONDERWIJS(KWALITEIT)

KOC heeft de afgelopen beleidsperiode ingezet op de volgende beleidsvoornemens:

1. Verder ontwikkelen cyclische rapportage
2. Meer aandacht voor talentontwikkeling en brede vorming
3. Actualiseren en aanvullen Vensterspo en Scholenopdekaart
4. Verder vormgeven onderwijsoverleg
5. Zorgen voor borging/naleven van afspraken binnen de teams
6. Behalen vignet "gezonde school"

Ad 1 Verder ontwikkelen cyclische rapportage

Het systeem van cyclisch rapporteren over onderwijskwaliteit is in 2019 – net als in 2017 – geëvalueerd, bijgesteld en aangevuld. Het resultaat is een vrij volledig en tegelijkertijd zo spaarzaam en kernachtig mogelijk systeem. De bedoeling van de cyclische rapportage is niet om een nieuwe documentenstroom op gang te brengen, maar te zorgen voor het stroomlijnen en op elkaar afstemmen van onderzoeken en (verantwoordings-) analyses die de scholen toch al (moeten) maken.

Ad 2 Meer aandacht voor talentontwikkeling en brede vorming

KOC heeft in 2016 deelgenomen aan de pilot "Bestuursgericht Toezicht" van de inspectie. Daarbij kwam meer aandacht voor meer-presteerders naar voren als mogelijk verbeterpunt. Intussen is op de KOC scholen een werkgroep meer-presteerders / hoogbegaafdheid actief en hebben de scholen zich georiënteerd op 21st century skills. Daarnaast is er veel aandacht voor cultuureducatie (onder meer door deelname aan het programma "Cultuureducatie met Kwaliteit") en heeft KOC zich aangesloten bij het convenant meer "Muziek in de Klas".

Ad 3 Actualiseren en aanvullen Vensterspo en Scholenopdekaart

De door DUO/Inspectie aangeleverde onderdelen zijn van toelichtende teksten voorzien. Deze onderdelen worden tevens periodiek geactualiseerd. Ook de door de scholen aan te leveren onderdelen zijn geleidelijk toegevoegd. Intussen zijn de scholenopdekaart sites van de St. Michaëlschool en de dependance St. Franciscus volledig ingevuld en geactualiseerd. Bij KDS Bisschop Bekkers ontbreken nog enkele onderdelen. Het streven is om deze in 2020 toe te voegen.

Ad 4 Verder vormgeven onderwijsoverleg

De frequentie en inhoud van de onderwijsoverleg is zodanig aangepast dat er naar analogie van de financiële P&C cyclus een cyclische verantwoording van onderwijskwaliteit is ontstaan. De 4-jaren kalender voor kwaliteitsrapportages speelt daarbij een centrale rol. Daarnaast is het overleg gericht op het gesprek tussen bestuur en directie over onderwijsontwikkeling en de voorwaarden daarvoor.

Ad 5 Zorgen voor borging/naleven van afspraken binnen de teams

Uit het inspectierapport van de pilot "Bestuursgericht Toezicht" (zie ook ad 2) bleek dat het borgen en naleven van afspraken binnen teams beter kan. De scholen hebben gewerkt aan de ontwikkeling van een professionele leergemeenschap waarbij leerkrachten verantwoordelijkheid nemen, iedereen betrokken is en een bijdrage levert en men elkaar aanspreekt op een professionele manier. Het onderwerp van naleving van afspraken komt aan de orde in teamvergaderingen en de gesprekkencyclus. De werkgroepen leggen verantwoording af. Afspraken worden opnieuw besproken, vastgelegd en nagekomen.

Ad 6 Behalen vignet "gezonde school"

Het voornemen was dat de KOC scholen in de huidige beleidsperiode minimaal een vignet "Gezonde School" zouden halen op een van de gezondheidsthema's. Op dit moment heeft de St. Michaelschool met dependance St. Franciscus het vignet "Welbevinden". De KDS Bisschop Bekkers heeft de vignetten "Voeding" en "Bewegen en Sport".

2.1.3 ONDERWIJSRESULTATEN

Wat betreft de onderwijsresultaten heeft KOC de volgende ambitie geformuleerd: *De eindopbrengsten van KOC scholen liggen boven het gemiddelde van de schoolgroep waartoe ze behoren.* Hierbij wordt de schoolgroep bepaald door het percentage gewichtenkinderen. De tabel hiernaast laat zien dat de eindopbrengsten in 2019 voor zowel van de Katholieke Dalton-school Bisschop Bekkers (KDS BB) als de St. Michaelschool (SMS) onder het gemiddelde (en boven de ondergrens) van de schoolgroep liggen. Daarmee is voor 2019 de ambitie van KOC helaas niet gerealiseerd.

NB: De inspectie hanteert sinds 2017 alleen nog de ondergrens van de schoolgroep. In verband met de vergelijking met eerdere jaren zijn in de tabel ook gemiddelde en bovengrens vermeld.

	2016	2017	2018	2019
Landelijk gem.	534,9	535,1	534,9	535,7
KDS BB				
Aantal lgn	25/25	16/16	19/22	29/31
Schoolgroep Sg	17	17	19	19
Ondergrens Sg	532,6	532,6	532,3	532,3
Gemiddelde Sg	534,6	534,6	534,3	534,3
Bovengrens Sg	536,6	536,6	536,3	536,3
Cito score	531,3	539,8	537,2	532,7
SMS				
Aantal lgn	21/26	25/27	24/28	29/29
Schoolgroep Sg	1	1	1	1
Ondergrens Sg	535,1	535,1	535,1	535,1
Gemiddelde Sg	537,1	537,1	537,1	537,1
Bovengrens Sg	539,1	539,1	539,1	539,1
Cito score	543,4	538,1	535,7	535,3

Boven bovengrens

Boven gemiddelde en onder bovengrens

Onder gemiddelde en boven ondergrens

Onder ondergrens

2.1.4 INSPECTIE, AUDIT, VISITATIE

KOC heeft in 2016 deelgenomen aan de pilot "Bestuursgericht Toezicht" van de inspectie. Bestuur en scholen kwamen positief uit het inspectieonderzoek met scores

van voldoende en goed op de onderzochte thema's. Het volgende 4-jaarlijkse onderzoek staat voor KOC gepland voor schooljaar 2020-2021.

In juni 2019 heeft de inspectie onderzoek verricht naar de kwaliteit van de vroeg- en voorschoolse educatie in de groepen 1 en 2 van de KDS Bisschop Bekkers. De conclusie werd door de inspecties als volgt weergegeven:

Op Katholieke Daltonschool Bisschop Bekkers is de vroegschoolse educatie in groep 1 en 2 op de onderzochte standaarden van voldoende kwaliteit. Bovendien waarderen we de standaard samenwerking als Goed. We stellen vast dat de school zorgt voor een prettige en positieve omgeving waarin de kleuters de ruimte krijgen zich te ontwikkelen. Ook werkt de school goed samen met verschillende partners om het onderwijs op de school steeds te verbeteren.

Zie [website inspectie](#) voor het inspectierapport.

KOC neemt sinds 2015 deel aan het Provinciale Auditteam. De laatste 4-jaarlijkse audit heeft plaatsgevonden in 2018 en liet positieve resultaten zien voor de KOC scholen. Er heeft in 2019 geen bestuurlijke visitatie plaatsgevonden.

2.1.5 PASSEND ONDERWIJS

(Nadere verantwoording op grond van Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs, artikel 4 lid 6)

De KOC scholen maken deel uit van het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs voor de provincie Groningen en de Drentse gemeente Noordenveld (Swv PO 20.01). Het Swv PO 20.01 is opgedeeld in 4 subregio's. De scholen van KOC vallen onder de subregio Gemeente Groningen.

De middelen vanuit de lumpsum en van het samenwerkingsverband zijn ingezet voor onder meer de volgende doelen:

- ... Het permanent investeren in een goede kwaliteit van de basisondersteuning.
- ... Het continueren en uitbreiden van extra aanbod voor specifieke onderwijs/zorgvragen.
- ... Het bieden van specifiek aanbod voor kinderen die dit nodig hebben.
- ... Zorgen voor een verwijzingspercentage onder of op de landelijk vastgestelde norm.

Deze doelen zijn geformuleerd op basis van de visie van KOC, de ervaringen in de scholen met specifieke zorg/onderwijsvraagstukken, de schoolpopulaties en de schoolomgevingen.

Door het uitgangspunt "een reguliere school waar het kan, en speciaal onderwijs waar nodig" is het basisonderwijs kind-nabij georganiseerd – in de wijk, in het dorp, in de gemeenschap. In hun schoolondersteuningsprofiel (SOP) beschrijven de KOC scholen welke ondersteuning ze kunnen bieden en hoe deze ondersteuning is georganiseerd. Daarbij wordt een onderscheid aangebracht tussen basisondersteuning door de school zelf en extra (gespecialiseerde) ondersteuning die de school met hulp externe deskundigen en het samenwerkingsverband kan verzorgen. In het SOP staat ook de visie van de scholen op Passend Onderwijs

beschreven en hetgeen ze verstaan onder een leerling met extra ondersteuningsbehoefte. Kern hiervan is dat leerkrachten in staat zijn om gedifferentieerde ondersteuning te kunnen geven en dat er een proactief ondersteuningssysteem gehanteerd wordt om daarmee een goed onderwijsrendement mogelijk te maken. Het SOP wordt periodiek geëvalueerd en bijgesteld door de scholen en is in te zien via de website van de scholen.

De verdeling en de besteding en bestemming van de middelen voor passend onderwijs is onderdeel van de begrotingscyclus. In oktober worden de verwachte middelen voor het volgend kalenderjaar verdeeld over de beide scholen op grond van leerlingaantallen en leerlinggewichten op teldatum 1-10. De directeuren nemen deze budgetten op in hun eigen schoolbegroting en zetten de middelen in voor de ondersteuning van kinderen die dat nodig hebben. Deze inzet bestaat in grote lijnen uit formatie (o.a. interne begeleiding en onderwijsassistentie, inhuur externe expertise), leermiddelen in het kader van de ondersteuning en scholing van medewerkers.

In 2019 hebben de middelen voor passend onderwijs bijgedragen aan de resultaten van de volgende activiteiten.

- ... Inzet van interne begeleiding en onderwijsassistentie voor kinderen met extra ondersteuningsbehoefte.
- ... Aanschaf van diverse materialen voor kinderen met extra ondersteuningsbehoefte.
- ... Inzet van orthopedagogen, psychologisch medewerkers en ambulante begeleiders (met name van KCOO) voor consultatie en advies en voor observatie en onderzoek.
- ... Inzet van externe deskundigen zoals logopedisten, fysiotherapeuten, verpleegkundigen en ergotherapeuten voor afstemming en advisering o.a. met betrekking tot hulpmiddelen.
- ... Inzet van logopedisten in het kader van een lage taalontwikkeling en problematiek rond NT2.
- ... Inzet van onderzoek (NIO) bij schoolverlaters die mogelijk worden doorverwezen naar leerwegondersteunend onderwijs dan wel praktijkonderwijs.
- ... Inzet van zowel interne als externe deskundigen voor het onderhouden van de contacten met ouders van kinderen met een specifieke onderwijs/zorgvraag.
- ... Overleg en afstemming tussen betrokken externe deskundigen en leerkracht/intern begeleider.
- ... Extra begeleiding en scholing van directeur, intern begeleider en leerkrachten op diverse terreinen (o.a. cultuur en sociale veiligheid).

2.2 IDENTITEIT

Periodiek reflecteren over identiteit is voor KOC de leidraad bij het uitvoeren van haar statutaire opdracht van het in stand houden, vormgeven en laten groeien van katholiek onderwijs in de stad Groningen. Binnen de scholen en het bestuur wordt met enige regelmaat bewust stilgestaan bij de katholieke identiteit. De eigentijdse identiteit van de scholen staat daarin centraal.

2.2.1 INSPIRATIE EN KATHOLIEKE IDENTITEIT

KOC wil een stichting zijn waarin leven en werken vanuit inspiratie centraal staat. We vinden het belangrijk om een proces van inspiratie op gang te brengen met de mensen in onze scholen: zelf inspiratie zoeken en inspirerend bezig zijn met de mensen om ons heen. Identiteit is dat wat je ten diepste bent en wilt zijn. KOC probeert dat vanuit een katholieke invalshoek te beschrijven met een profiel bestaande uit drie elementen: (1) De *waarden* die centraal staan in het onderwijs en in de schoolgemeenschap, (2) de *bronnen* die voeding geven aan deze waarden en (3) de *houdingen* waartoe de waarden in iedere situatie oproepen.

Vanuit zowel katholiek-christelijke als persoonlijke inspiratiebronnen stelt KOC de volgende waarden centraal: Inspiratie, Eigenheid en Unicité, Gemeenschapszin, Subsidiariteit, Duurzaamheid, Doelgerichtheid en Kleinschaligheid. Daarbij horen de volgende houdingen: Vertrouwen schenken, Transparantie, Gemeenschap centraal stellen, Zorg hebben voor elkaar, Vieren, Leren en Het verhaal doorvertellen.

2.2.2 IDENTITEITSONTWIKKELING

KOC voert een actief beleid om verder richting te geven aan de katholieke identiteit. KOC voert daartoe intern de dialoog over bronnen en waarden en de betekenis daarvan voor de praktijk van de schoolgemeenschap. Daarnaast wordt het eigen verhaal van waarden, normen en houdingen vergeleken met en indien nodig en gewenst aangepast aan maatschappelijke en onderwijskundige ontwikkelingen. KOC wil verbonden zijn en een bijdrage leveren aan de maatschappelijke beweging van katholiek onderwijs en houdt daarom aansluiting bij verschillende katholieke organisaties.

2.2.3 REALISATIE BELEIDSVOORNEMENS IDENTITEIT

KOC heeft de afgelopen beleidsperiode ingezet op de volgende beleidsvoornemens:

1. Verdere identiteitsontwikkeling binnen de scholen
2. Het verder ontwikkelen van de KOC-visie op identiteit
3. Het werven en selecteren van een nieuw bestuurslid Identiteit

Ad 1 Verdere identiteitsontwikkeling binnen de scholen

Bij de St. Michaëlschool en dependance St. Franciscus is er sprake van een sterke relatie tussen levensbeschouwelijke vorming, sociaal-emotionele ontwikkeling, actief burgerschap en sociale cohesie. Daarbij is voor de leerkrachten het volgende van belang: een open houding, oog hebben voor het individu, wederzijds respect en een goede relatie waarin het kind zich gekend weet. Deze brede ontwikkeling worden door school vormgegeven via de thema's *levensbeschouwing ontwikkelen*, *gemeenschap vormen*, *zorg hebben voor elkaar* en *vieren*. De identiteitsontwikkeling is onderdeel van de schoolplan/jaarplan/jaarverslag cyclus van de school.

Bij de KDS Bisschop Bekkers zijn cultuur en identiteit zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Rondom iedere viering horen de kinderen de bijbehorende Bijbelverhalen

en gaan daarover met elkaar in gesprek. De katholieke vieringen zijn leidraad. De kinderen leren de betekenis van de verschillende vieringen. Levensbeschouwing wordt vervlochten met Vreedzame School. Er is ook aandacht voor de Islam, Hindoeïsme en andere godsdiensten en levensbeschouwingen. Filosoferen met kinderen ligt bij levensbeschouwelijk onderwijs voor de hand. Datzelfde geldt voor het kunst- en filosofielab Sparklab. De identiteitsontwikkeling is onderdeel van de schoolplan/jaarplan/jaarverslag cyclus van de school.

Ad 2 Het verder ontwikkelen van de KOC-visie op identiteit

Samen met de identiteitsbegeleider van Onderwijsbureau Meppel is gewerkt aan de herziening en actualisatie van de KOC beleidsnotitie identiteit *Leren Werken Vanuit Inspiratie*. In april 2019 hebben bestuur, RvT en directeuren gesproken over het thema "identiteit en personeelsbeleid". Bij deze verkenning werd gebruik gemaakt van een typologie¹ van katholieke scholen: traditiescholen, cultuurkatholieke scholen, profielscholen en diversiteitscholen. De opbrengsten van deze verkenning en de geactualiseerde beleidsnotitie zullen worden verwerkt en geïntegreerd in het volgende strategische beleidsplan van KOC.

Ad 3 Het werven en selecteren van een nieuw Bestuurslid Identiteit

Vanwege het vertrek van de portefeuillehouder identiteit is medio 2019 samen met de RvT is een procedure opgezet voor het werven en selecteren van een nieuw bestuurslid Identiteit. De GMR heeft daarbij geadviseerd over het profiel. Dit heeft geleid tot een kandidaat voor een adviseurschap op het gebied van identiteit.

2.3 PERSONEEL EN PROFESSIONALISERING

Onderwijs is mensenwerk. De missie en visie van KOC komen alleen tot hun recht als de professionals die samen met kinderen en ouders de schoolgemeenschap vormen zich competent voelen ten opzichte van hun taken, zich verbonden voelen met elkaar en de ruimte krijgen hun verantwoordelijkheid te dragen.

2.3.1 STRATEGISCH PERSONEELSBELEID

(Nadere verantwoording op grond van Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs, artikel 4 lid 6)

KOC voert vanuit goed werkgeverschap een strategisch integraal personeelsbeleid waarbij: (1) er afstemming is tussen de doelen van de organisatie en de ontwikkeling van individuele medewerkers, (2) er sprake is van een samenhangend geheel van instrumenten voor personeelsontwikkeling, -zorg en -beheer en (3) alle betrokkenen vanuit hun eigen verantwoordelijkheid een bijdrage leveren aan de eigen ontwikkeling en professionalisering en daarmee aan de ontwikkeling en professionalisering van de organisatie als geheel.

¹ Bernst, T., Kregting, J. & Hermans, C. (2018). Identiteit van katholieke basisscholen: Een typologie op basis van beleid en leerlingenpopulatie. Onderzoeksrapport. Nijmegen: Kaski | Onderzoekscentrum Religie en Samenleving, Radboud Universiteit.

Gesprekkencyclus: KOC heeft in 2015 voor de gesprekkencyclus het digitale "Mooi"-systeem (voorheen genaamd Co07) ingevoerd. Met het Mooi systeem wordt ervan uitgegaan dat medewerkers zelf verantwoordelijk zijn voor hun professionalisering en daarover zelf regie nemen. Belangrijk doel is dat leerkrachten zich ontwikkelen van startbekwaam, naar basisbekwaam, naar vakbekwaam. Binnen Mooi houden de medewerkers hun eigen bekwaamheidsdossier bij. De gesprekkencyclus omvat 3 jaar en start met een competentieonderzoek waarover vervolgens een afstemmingsgesprek wordt gevoerd. Daarna wordt een POP opgesteld. De uitvoering en voortgang van het POP komt aan de orde tijdens klassenbezoeken en het functioneringsgesprek. In het beoordelingsgesprek wordt tenslotte een oordeel gegeven over de realisatie van het POP en het functioneren van de leerkracht. Voor de klassenbezoeken is binnen Mooi een gevalideerd observatie instrument beschikbaar. Hiermee worden de didactische vaardigheden van de leerkrachten in beeld gebracht. Een belangrijk doel is dat alle leerkrachten ook de meer complexe differentiatievaardigheden in voldoende mate beheersen. Startende leerkrachten kunnen naar aanleiding van de Mooi observaties extra worden begeleid. Het streven is dat startende leerkrachten binnen 3 jaar basisbekwaam zijn.

Taakbeleid: Voorafgaand aan het nieuwe schooljaar wordt met iedere individuele werknemer de weektaak zo concreet mogelijk vastgelegd. Afspraken over de verdeling van werkuren in lessen, uren voor/nawerk, uren voor duurzame inzetbaarheid, uren voor professionalisering en taakuren worden vastgelegd in Mooi.

Scholingsbeleid: KOC vindt het belangrijk dat de medewerkers ruimte krijgen voor individuele scholing en dat de teams daarnaast regelmatig gezamenlijk scholing volgen. Hiervoor zijn uren professionalisering en uren duurzame inzetbaarheid beschikbaar. Scholing komt aan de orde in de gesprekkencyclus en de afspraken daarover worden vastgelegd in Mooi. Voor scholing zijn budgetten beschikbaar die worden meegenomen in de begroting van de school. Scholing kan met name ook ingezet worden voor het aanleren van differentiatievaardigheden en voor het op peil brengen van ICT (basis)vaardigheden. De directeuren werken aan het onderhouden van hun bekwaamheden. Ze zijn ingeschreven bij het Schoolleidersregister PO en RDO geregistreerd. Leerkrachten worden gestimuleerd om een masteropleiding te volgen.

Formatieplan: De scholen stellen elk kalenderjaar in het tweede kwartaal hun formatieplan op voor het volgende schooljaar. Bij het bepalen van de formatieomvang wordt uitgegaan van een prognose voor de leerlingaantallen op teldatum 1-10 van dat kalenderjaar. Het formatieplan beschrijft (1) hoeveel formatie er kan worden ingezet op de school, (2) de verdeling daarbij tussen OP/OOP en vast/tijdelijk, (3) de verdeling van OP over de groepen en (4) de veranderingen ten opzichte van het voorafgaande schooljaar.

Ziekteverzuimbeleid: De Wet Poortwachter stelt dat werkgevers en werknemers samen verantwoordelijk zijn voor een snelle re-integratie. Om dit te realiseren heeft KOC een verzuimreglement opgesteld. Sinds 2011 is Verzuimweg de arbodienst van KOC. De arbodienst ziet erop toe dat zowel de werkgever als de werknemer zich

houden aan de verschillende termijnen en verplichtingen (o.a. probleemanalyse, plan van aanpak, re-integratie, voortgangsgesprekken, etc.). Ziekteverzuimbeleid begint bij preventie en dit begint weer bij een gezonde, veilige en professionele werkomgeving. Daarnaast vindt KOC het belangrijk om open te staan voor signalen (bv tijdens functioneringsgesprekken, team overleggen, etc.). Naar aanleiding van signalen kan in overleg met de betrokken medewerker eventueel de arbodienst worden ingeschakeld voor het starten van een preventief dossier (waarmee dan mogelijk langdurig verzuim wordt voorkomen).

Leeftijdsbewust personeelsbeleid: Leeftijdsbewust personeelsbeleid beperkt zich bij KOC niet tot seniorenbeleid maar probeert zo goed mogelijk rekening te houden met de zich ontwikkelende wensen, motivaties, vaardigheden en kwaliteiten van leerkrachten uit alle leeftijdsgroepen. Deze komen aan bod tijdens de gesprekkencyclus. Toch is ook - gezien de leeftijdssamenstelling binnen KOC - het seniorenbeleid in engere zin van belang. Vanaf 57 jaar hebben werknemers recht op een extra budget duurzame inzetbaarheid van 130 uur p/j (deeltijders naar rato). Dit budget kan ook (deels) voor extra verlof worden ingezet. Het KOC beleid is gericht op het ondersteunen van werknemers zodat ze hun werk goed en met plezier kunnen blijven doen.

Vervangingsbeleid: Bij afwezigheid van één van de leerkrachten wordt in eerste instantie getracht een vervanger te vinden die bekend is met de groep. Lukt dit niet dan wordt gezocht naar een vervanger die bekend is met de school. Als ook dit niet lukt, wordt een beroep gedaan worden op een andere vervanger. Voor het regelen van vervanging maakt KOC gebruik van SLIM Personeelsbemiddeling.

2.3.2 REALISATIE BELEIDSVOORNEMENS PERSONEEL

KOC heeft de afgelopen beleidsperiode ingezet op de volgende beleidsvoornemens:

1. Verder invoeren van de Mooi gesprekkencyclus
2. Groei van het personeelsbestand
3. Realiseren van de functiemix
4. Aansluiten bij een vervangingspool
5. Ziekteverzuim onder sectorgemiddelde

Ad 1 Verder invoeren van de Mooi gesprekkencyclus

De afgelopen beleidsperiode heeft in het teken gestaan van het stap voor stap verder invoeren van de Mooi gesprekkencyclus. Op dit moment hebben de St. Michaelschool en dependance St. Franciscus het systeem volledig ingevoerd. De KDS Bisschop Bekkers zal in de komende beleidsperiode nog enkele laatste stappen zetten.

Ad 2 Groei van het personeelsbestand

In de afgelopen beleidsperiode is het personeelsbestand meegegroeid met de groei van de organisatie (m.n. door de gestage groei van dependance St. Franciscus). Ook pensionering en vertrek van medewerkers hebben er voor gezorgd dat KOC regelmatig nieuwe medewerkers kon aanstellen. Vanuit het doel van breed samengestelde schoolteams is daarbij zoveel mogelijk rekening gehouden met een

evenwichtige man/vrouw verdeling, een evenwichtige verdeling over de leeftijdscategorieën, de verhouding LA/LB, onderzoekende vaardigheden van leerkrachten, het verhogen van het gemiddelde opleidingsniveau (Academische Pabo) van het team en het binnenhalen van specifieke expertise.

Ad 3 Realiseren van de functiemix

In 2018 zijn de verplichte functiemix percentages uit de CAO verdwenen en de normfuncties LA, LB en LC vervangen door respectievelijke L10, L11 en L12. De functiemix betrof de verdeling van leerkrachten (in voltijdbanen, fte's) over de verschillende salarisschalen (LA, LB en LC). In het basisonderwijs zaten verreweg de meeste leerkrachten in LA. Het streven was naar minimaal 40% LB en 2% LC leerkrachten (of 46% LB en 0% LC). KOC heeft met het percentage LB leerkrachten steeds ongeveer de landelijke trend gevolgd (het ene jaar er iets boven, het andere jaar er iets onder). Voor een overzicht zie de volgende tabel.

Landelijk	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Doel
LA	93,1	85,8	82,0	78,6	75,5	74,1	73,6	72,9	58,0
LB	6,8	14,0	17,9	21,1	24,2	25,5	26,0	26,7	40,0
LC	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	2,0
KOC	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Doel
LA	100,0	80,8	80,9	80,5	78,9	72,0	73,3	75,4	58,0
LB	-	19,2	19,1	19,5	21,1	28,0	26,7	24,6	40,0
LC	-	-	-	-	-	-	-	-	2,0

Ook na het verdwijnen van de verplichte functiemix is er bij KOC blijvend aandacht voor functiedifferentiatie. Het profiel van eventuele functies zal daarbij altijd aansluiten op beoogde onderwijsinhoudelijke ontwikkelingen en beleidsspeerpunten van de scholen.

Ad 4 Aansluiten bij een vervangingspool

In verband met de ketenbepaling van de Wet Werk en Zekerheid (WWZ) is KOC per 1-8-2016 aangesloten bij de vervangingspool van het Regionaal Transfer Centrum (RTC) Groningen. Dit betekent dat een aantal medewerkers van KOC (in vaste of tijdelijke dienst) werkzaam zijn in deze pool. In de afgelopen periode was er steeds sprake van een behoorlijke uit/doorstroom naar reguliere plekken binnen zowel KOC als andere scholen. Hierdoor moesten steeds weer nieuwe kandidaten worden gezocht. Dat bleek steeds lastiger vanwege de toegenomen krapte op de arbeidsmarkt. Net als het grootste deel van andere de besturen binnen RTC Groningen bleef KOC daardoor onder het streefcijfer van minimaal 4% in de RTC-pool. Voor het primair onderwijs is de ketenbepaling voor vervanging bij ziekte met ingang van het schooljaar 2018-2019 komen te vervallen. Dat gaf enige verlichting. In 2019 werd duidelijk dat de koers van het RTC Groningen zou worden verlegd naar arbeidsmarktbeïnvloeding en dat de RTC flexpool per 1-8-2020 zou worden stopgezet. Daarop zijn KOC en andere besturen in gesprek gegaan met SLIM Personeelsbemiddeling over het opzetten van een nieuwe flexpool.

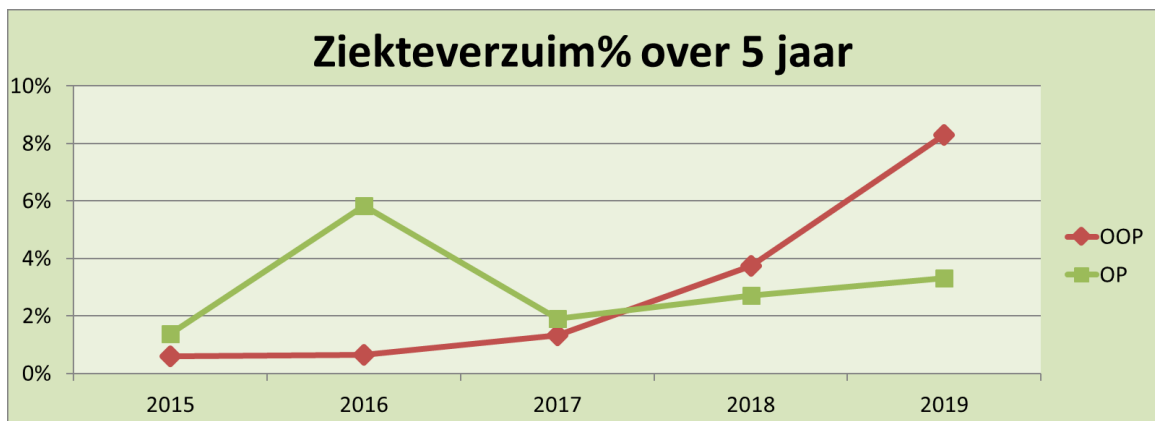
Ad 5 Ziekteverzuim onder sectorgemiddelde

Sinds 2010 is er bij KOC sprake van een (sterk) dalende trend in het ziekteverzuim. Vanaf 2012 ligt het verzuim steeds (ruim) onder het landelijk sectorgemiddelde van ongeveer 5%. Hierdoor was het mogelijk een aanvraag bij het vervangingsfonds mogelijk te doen om ERD (eigen risicodrager) te worden. Deze aanvraag is per 1-1-2017 gehonoreerd. Vanaf dat moment betaalt KOC de eigen vervangingskosten en kunnen middelen die (mogelijk) overblijven worden ingezet voor het onderwijs. Ook in de toekomst blijft KOC streven naar een ziekteverzuimpercentage (ruim) onder het sectorgemiddelde.

Ziekteverzuim (%)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kort (1-7 dagen)	0,6	1,0	1,0	1,0	0,7	0,7	0,4	0,3	0,3	0,6
Middellang (8-42)	0,3	0,4	0,2	0,4	0,1	0,3	0,2	0,7	0,5	0,4
Lang (43-365)	4,9	1,2	0,5		1,2	0,1	3,8	0,7	2,0	2,0
Zeer Lang (>365)	2,2	2,2								1,3
Totaal %	8,1	4,7	1,7	1,4	2,0	1,1	4,3	1,7	2,8	4,3

Het ziekteverzuim bedroeg over het jaar 2019 gemiddeld 4,3%. Hiervan had 0,6% betrekking op kort verzuim. Het verzuim van middellange, lange en zeer lange termijn was respectievelijk 0,4%, 2,0% en 1,3%.

In onderstaande grafiek staat voor functiecategorie OP en OOP aangegeven hoe het verzuimpercentage zich de laatste 5 jaar heeft ontwikkeld. Binnen de functiecategorie Directie (DIR) is in deze periode geen sprake geweest van ziekteverzuim.

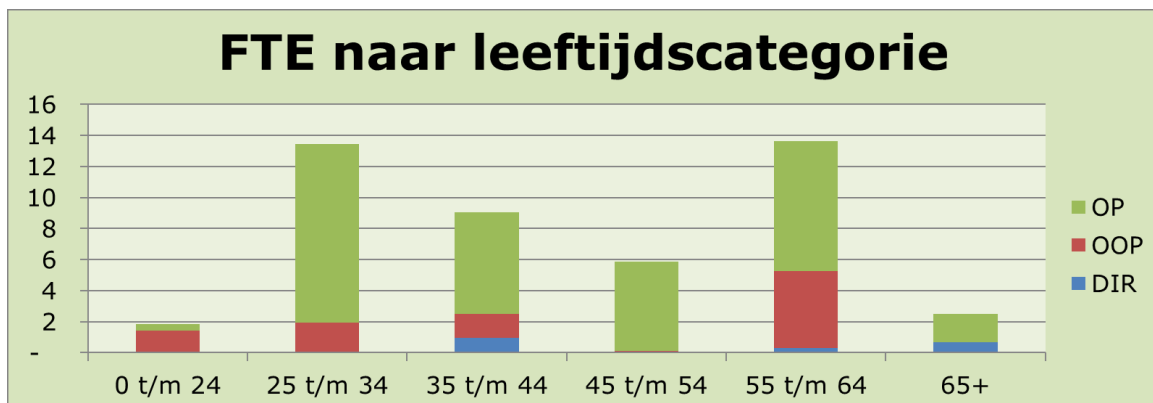

2.3.3 PERSONEELSGEGEVENS

In 2019 had KOC gemiddeld 66 personeelsleden in dienst verdeeld over 46,35 FTE (vervanging niet meegenomen). Deze formatie bestond voor 74,2% uit Onderwijzend Personeel (OP), voor 21,6% uit Onderwijs Ondersteunend Personeel (OOP) en voor 4,3% uit Directie (DIR).

Leeftijd	FTE OOP	FTE OP	FTE DIR	FTE Totaal	Percentage
15-24	1,44	0,42		1,86	4,0%
25-34	1,93	11,53		13,46	29,0%
35-44	1,54	6,52	0,97	9,04	19,5%
45-54	0,13	5,73		5,86	12,6%
55-64	4,95	8,38	0,31	13,63	29,4%
65+		1,82	0,69	2,51	5,4%
Totaal FTE	9,99	34,39	1,97	46,35	
Percentage	21,6%	74,2%	4,3%		

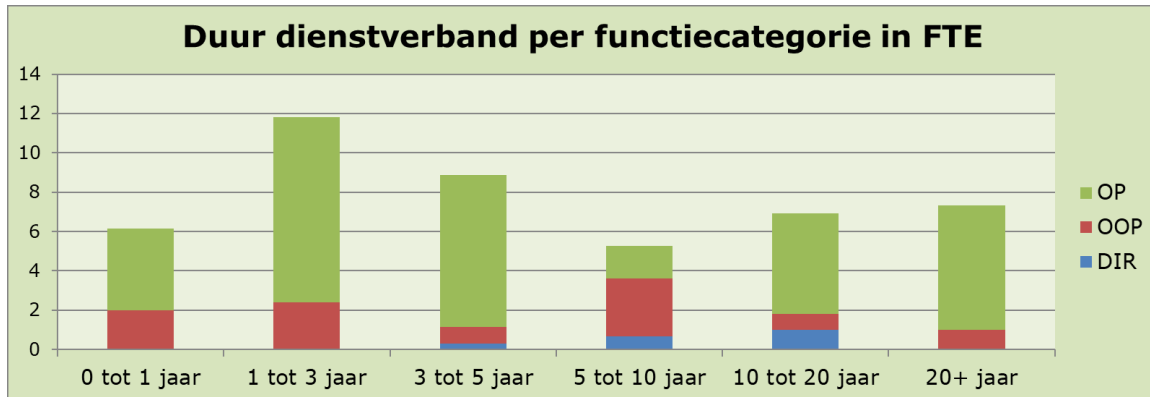
Vrouwen zijn bij KOC ruim in de meerderheid (2018: 72%; 2019: 75%). Toch werken er nog relatief veel mannen bij KOC (2018: 28%; 2019: 25%). Landelijk is dit gemiddeld ongeveer 19%. De leeftijdsopbouw van het personeelsbestand van KOC wordt in onderstaande grafiek in beeld gebracht.

Met 13,63 FTE (29,4%) is de leeftijdscategorie van 55-64 het grootst. Een deel van deze medewerkers maakt gebruik van de BAPO-regeling. Deze regeling is in 2014 vervangen door de regeling Duurzame Inzetbaarheid. De 55-64 categorie wordt op de voet gevolgd door de leeftijdscategorie van 25-34 (13,46 FTE; 29,0%).

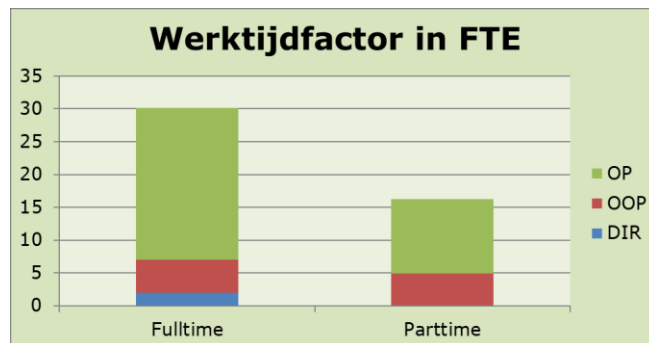
Uit de grafiek hiernaast kan worden afgelezen dat 88% van de FTE betrekking heeft op een dienstverband voor onbepaalde tijd. Bij 12% van de FTE is er sprake van een dienstverband voor bepaalde tijd. Een groot deel hiervan komt voor rekening van de tijdelijke eerste aanstelling van nieuwe leerkrachten. Bij goed functioneren wordt deze aanstelling omgezet in een vast dienstverband. Een klein deel komt voort uit de noodzaak van een flexibele schil om eventuele toekomstige krimp of het wegvallen van subsidies (bv. van de gemeente) te kunnen opvangen.

Het totaal van 46,35 FTE is in bovenstaande grafiek onderverdeeld naar de duur van het dienstverband. Een belangrijk deel van het personeel is al langer in dienst bij KOC. Daarnaast is de laatste jaren duidelijk sprake van een toename van de categorieën dienstverband van 0-1 jaar, 1-3 jaar en 3-5 jaar. Door vertrek en pensionering van leerkrachten en de groei van het aantal kinderen heeft KOC de laatste jaren veel nieuwe leerkrachten kunnen aanstellen.

In de grafiek hiernaast is de verhouding parttime FTE en fulltime FTE in beeld gebracht. Parttimers zijn personeelsleden met een aanstelling kleiner dan 0,8 FTE. De parttime ratio – de verhouding van parttime FTE ten opzichte van het totaal FTE – is ongeveer 35%.

2.3.4 UITKERINGEN NA ONTSLAG

Schoolbesturen zijn conform de regelgeving in de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) verplicht om hun vacatures met voorrang aan te bieden aan (ex)werknemers, die zijn aangemeld als eigen wachtgelders. Eigen wachtgelders zijn (ex)werknemers, die vanuit de afloop van een dienstverband bij KOC, een ontslaguitkering ontvangen. Op dit moment heeft KOC geen eigen wachtgelders aan wie vacatures met voorrang dienen te worden aangeboden.

2.3.5 AANPAK WERKDruk

In het kader van het werkdrukakkoord zijn er zijn extra middelen beschikbaar voor de aanpak van de werkdruk op scholen. Voor het schooljaar 2018/2019 €155,55 per leerling (teldatum 1-10-2017) en voor het schooljaar 2019/2020 €220,08 per leerling (teldatum 1-10-2018). Binnen de KOC-scholen hebben de teams gesprekken gevoerd over de besteding van de werkdrukmiddelen. Deze gesprekken hebben

geleid tot bestedingsplannen die vervolgens ter instemming zijn voorgelegd aan de personeelsgeleding van de desbetreffende MR-en.

De KOC scholen hebben de werkdrukmiddelen in 2019 ingezet voor met name Personeel (o.a. onderwijsassistenten, vakleerkrachten, uitroosteren van leerkrachten) en in mindere mate Materieel (o.a. ICT-middelen). Er zijn in 2019 geen werkdrukmiddelen ingezet op het gebied van Professionalisering. Zie onderstaande tabel voor een overzicht van de besteding van de werkdrukmiddelen van de KOC scholen.

	# lln	# lln	Budget 2019	Globale besteding 2019			
	1-10-17	1-10-18		Personeel	Materieel	Profess.	Totaal
KDSB BB	239	231	€ 42.869	€ 42.500	€ 500	€ 0	€ 43.000
SMS	221	225	€ 40.685	€ 41.000	€ 0	€ 0	€ 41.000
SFS	104	133	€ 21.633	€ 22.000	€ 0	€ 0	€ 22.000
Totaal	564	589	€ 105.187	€ 105.500	€ 500	€ 0	€ 106.000
KDS BB	Katholieke Daltonschool Bisschop Bekkers						
SMS	St. Michaëlschool						
SFS	Dependance St. Franciscus						

Daarnaast zijn de volgende niet-financiële maatregelen genomen om de werkdruk te verlichten:

1. Verminderen van het aantal vergaderingen.
2. Margedagen inzetten voor overdrachten, bijstellen groepsplannen, analyseren toetsgegevens en voorbereiding ambitiegesprekken.
3. Margedagen kunnen deels door leerkrachten naar eigen inzicht worden ingevuld.
4. Ambitiegesprekken tijdens schooltijd met een invaller als vliegende keep.
5. Verhogen opslagfactor voor lesgebonden taken.
6. Verminderen van niet-lesgebonden taken.

2.4 HUISVESTING EN FACILITAIRE ZAKEN

Het materieel beleid van KOC is gericht op het creëren van een omgeving waarin goed, gezond en veilig kan worden gespeeld, geleerd en gewerkt. Dat betekent bijvoorbeeld een goed binnenklimaat, een goed onderhouden en opgeruimd schoolgebouw, prettig en doelmatig ingerichte lokalen, goede onderwijsmethoden, goed schoolmeubilair en moderne ICT-voorzieningen. Dit alles met oog voor duurzaamheid. Daarnaast betekent het ook iets voor de directe omgeving: een aantrekkelijk plein met voldoende speelvoorzieningen en een veilige verkeerssituatie rondom de school. KOC heeft drie schoolgebouwen in gebruik: de St. Michaëlschool aan de Butjesstraat, haar dependance St. Franciscus aan de Star Numanstraat en KDS Bisschop Bekkers aan de Siriusstraat.

2.4.1 ONDERDELEN MATERIEEL BELEID

Bekostiging huisvesting: De financiering van de huisvesting loopt deels via de lumpsum bekostiging en deels via de gemeente. Via de lumpsum ontvangt KOC onder andere genormeerde bedragen voor onderhoud, energiegebruik en schoonmaak. De gemeente is verantwoordelijk voor onder andere nieuwbouw, uitbreiding, vervangende en tijdelijke huisvesting, eerste inrichting en constructiefouten. Renovatie is sinds de doorcentralisatie van buitenonderhoud per 1-1-2015 geen gemeentelijke verantwoordelijkheid meer.

Materiele planning: Met ondersteuning van OBM zet KOC de financiële middelen zo adequaat mogelijk in. OBM zorgt onder andere voor het opstellen en monitoren van een meerjaren onderhoudsplanning. Daarnaast is een adviseur van OBM betrokken bij het opstellen van huisvestingsaanvragen bij de gemeente. Voor aanschaf en vervanging van meubilair, OLP en ICT-middelen is een investerings-overzicht opgesteld. Dit overzicht wordt jaarlijks tijdens de begrotingsgesprekken geactualiseerd.

Duurzaamheid: KOC zet in op duurzaamheid en het terugdringen van het energiegebruik en houdt hier bij de materiele planning en uitvoering rekening mee. Bij verbouwingen en aanpassingen wordt zoveel mogelijk gekozen voor duurzame en energiezuinige opties (bijvoorbeeld isolatie, materialen, verlichting, WTW, etc.). Eerder al heeft de St. Michaëlschool een "groen dak" gekregen (2009), zijn de scholen voorzien van energiezuinige T5 verlichting (2012) en hebben de scholen jaarlijks deelgenomen aan Energy Challenge project (sinds 2012) waarbij de kinderen zich verdiepen in energieverbruik en besparingsmogelijkheden.

Veiligheid en gezondheid: De KOC scholen besteden veel aandacht aan sociale veiligheid als aspect van het pedagogisch klimaat. Daarnaast probeert KOC ook de fysieke veiligheid binnen en rondom de schoolgebouwen zoveel mogelijk te waarborgen. De gebouwen voldoen aan de eisen van de brandweer, er is een vluchtplan en er zijn voldoende BHV-ers. Daarnaast wordt in samenwerking met de gemeente gezorgd voor een veilige verkeerssituatie rondom de scholen en zijn de scholen in het bezit van het Verkeersveiligheids Label. KOC streeft naar een zo gezond mogelijke leer- en werkomgeving. In het kader van het "Fris en Duurzaam" project van de gemeente zijn er binnen de St. Michaëlschool voorzieningen aangebracht om het binnenklimaat te verbeteren en te monitoren. Bij verbouwingen en uitbreidingen is de kwaliteit van het binnenmilieu een belangrijk aandachtspunt.

2.4.2 REALISATIE BELEIDSVOORNEMENS MATERIEEL

KOC heeft de afgelopen beleidsperiode ingezet op de volgende beleidsvoornemens:

1. Verder onderzoek renovatie KDS Bisschop Bekkers.
2. Uitbreiden dependance St. Franciscus.
3. Verder ontwikkelen ICT-beleid
4. Bevorderen duurzaamheid en energiebesparing

Ad 1 Verder onderzoek renovatie KDS Bisschop Bekkers.

KDS Bisschop Bekkers stond op de nominatie om voor renovatie te worden opgenomen in het Integraal Huisvestingsplan 2016-2020 van de gemeente. Dat is er echter niet van gekomen: vanwege de doorcentralisatie van het buitenonderhoud is renovatie per 1-1-2015 geen gemeentelijke verantwoordelijkheid meer. Eind 2019 heeft de gemeente Groningen het concept Integraal Huisvestingsplan 2020-2039 (IHP 20-39) opgesteld. In het IHP 20-39 wordt aangegeven dat de gemeente met de sectorraden PO/ VO en de VNG van mening is dat renovatie een plaats moet krijgen binnen de wet- en gemeentelijke regelgeving en dat renovatie van bestaande schoolgebouwen uit het oogpunt van duurzaamheid een prominente rol zou moeten krijgen binnen het gemeentelijk vastgoedbeleid. In hetzelfde concept IHP 20-39 staat KDS Bisschop Bekkers opgenomen voor vervangende nieuwbouw in 2020. Daarbij is aangegeven dat ook het scenario van (gedeeltelijke) renovatie in combinatie met aanpassingen in het kader van "Innovatieprogramma aardgasvrije en frisse basisscholen" zal worden meegenomen (zie ook Ad 4).

Ad 2 Uitbreiden dependance St. Franciscus

Vanwege een sterk toegenomen belangstelling voor de St. Michaëlschool is in 2014-2015 dependance St. Franciscus van start gegaan met een eerste instroomgroep. In de jaren daarna is St. Francis steeds gegroeid met een instroomgroep van ongeveer 30 kinderen. Dat zal zich nog voortzetten tot 2021. Daarna zal de eerste groep 8 de school verlaten en zal het aantal kinderen zich (net als op de St. Michaëlschool) stabiliseren rond 225-230. Tot aan 2019 is het gebouw steeds jaarlijks verder aangepast met behulp van middelen uit het onderwijshuisvestingsprogramma van de gemeente. Via het onderwijshuisvestingsprogramma 2019 is 900 k€ toegekend voor het herstel van achterstallig onderhoud en de renovatie van de rest van gebouw. Van dit budget zijn in 2019 twee lokalen en een toiletruimte geschikt gemaakt. De uitvoering van de aanpak van de rest van het gebouw staat gepland voor 2020. Daarnaast zullen er vanwege de groei nog tot 2021 jaarlijks aanvullende investeringen nodig zijn voor meubilair, onderwijsleerpakket (OLP) en ICT.

Ad 3 Verder ontwikkelen ICT-beleid

De ontwikkelingen op het gebied van ICT gaan razendsnel. KOC vindt het belangrijk dat de scholen kunnen werken in een goede ICT-omgeving. Dit betekent bijvoorbeeld dat de ICT-infrastructuur en digitale schoolborden blijven voldoen aan de eisen van de tijd, dus zo veel mogelijk state-of-the-art zijn. Ook de afgelopen periode is fors geïnvesteerd in ICT. Er zijn nieuwe digitale schoolborden aangeschaft, de ICT-infrastructuur is verder verbeterd en de scholen stappen steeds meer over op digitale (ondersteuning bij) onderwijsleerpakketten.

Ad 4 Bevorderen duurzaamheid en energiebesparing

De St. Michaëlschool heeft in de periode 2014-2017 deelgenomen aan het project Fris en Duurzaam van de gemeente Groningen. Daarbij zijn onder andere 72 zonnepanelen aangebracht op het dak van de school. Bij de jaarlijkse aanpassingen van dependance St. Franciscus is steeds zo veel mogelijk gekozen voor duurzame en

energiezuinige opties. De KDS Bisschop Bekkers is in 2018 geselecteerd als 1 van 11 scholen voor het "Innovatieprogramma aardgasvrije en frisse basisscholen" en heeft in dat kader een stimuleringsbijdrage van 350 k€ ontvangen. In de planvorming zijn de aanpassingen in het kader het innovatieprogramma steeds gecombineerd met een complete renovatie van het gebouw. Daarbij worden ook opties van (gedeeltelijke) nieuwbouw als scenario meegenomen. De onderwerpen duurzaamheid en maatschappelijk ondernemen komen tevens aan de orde in het inkoop- en aanbestedingsbeleid van KOC.

2.4.3 INVESTERINGEN 2019

Nevenstaande tabel laat zien dat in 2019 een investerings-budget voor ICT, Onderwijs-methoden en Inventaris van €185.150 is opgenomen. De gerealiseerde

	Begroting 2019	Realisatie 2019
ICT	€ 78.150,00	€ 82.640,00
Onderwijsmethoden	€ 62.400,00	€ 31.013,00
Inventaris	€ 44.600,00	€ 56.224,00
Totaal	€ 185.150,00	€ 169.877,00

investeringen zijn met €169.877 dus €15.273 lager dan begroot. Dit komt met name doordat de geplande aanschaf van nieuwe onderwijsmethodes in enkele gevallen naar een volgend schooljaar is doorgeschoven.

2.5 FINANCIËEL BELEID

Het financieel beleid van KOC is gericht op het in standhouden, vormgeven en laten groeien van kleinschalig katholiek onderwijs in de stad Groningen. Een gezonde financiële positie, een risicoloos vermogensbeheer en het maximaal benutten van de beschikbare middelen voor de kerntaken vormen de basis van het financieel beleid. Belangrijke aandachtspunten zijn: (1) het tot stand brengen van een transparant en adequaat financieel beheer, (2) een optimale benutting van de beschikbare middelen voor kerntaken, (3) het op het juiste niveau brengen en houden van de huisvesting, (4) het investeren in de ontwikkeling en professionalisering van de teams en (5) het investeren in de leermiddelen, inventaris en ICT. KOC vindt het belangrijk dat zoveel mogelijk beschikbare middelen terecht komen bij het primaire onderwijsproces en kiest daarom bewust voor een platte organisatie met een vrijwilligersbestuur, een beperkte overhead en ondersteuning door Onderwijsbureau Meppel (OBM).

Planning en control cyclus: Het bestuur van KOC stelt jaarlijks in oktober/november een begroting op voor de volgende vierjaren periode. De begrotingen van de scholen zijn daar onderdeel van. De schoolbegrotingen worden in een overleg met de penningmeester, de bestuursmanager, de directeuren en de OBM-adviseur voorbereid. Daarbij komen onder meer wensen voor formatie, scholing en investeringen (o.a. inventaris, ICT, onderwijsleermiddelen) aan de orde. De KOC-begroting wordt ter advies voorgelegd aan GMR, daarna vastgesteld door het bestuur en tenslotte ter goedkeuring voorgelegd aan de RvT. De directeuren zijn verantwoordelijk voor hun eigen budgetten en zijn bevoegd deze te belasten. Met kwartaalrapportages en het online financiële systeem van OBM wordt de voortgang

bewaakt. Het jaarverslag vormt het sluitstuk van de planning en control cyclus. Het KOC-jaarverslag bestaat uit een inhoudelijk bestuursverslag en een jaarrekening (inclusief verklaring van de accountant). Het KOC-jaarverslag wordt conform de *Code Goed Bestuur* openbaar gemaakt via de [website](#) van KOC.

Bekostiging en personele inzet: Het aantal kinderen op teldatum 1-10 is de belangrijkste bekostigingsfactor. Daarbij is de vergoeding voor kinderen in de onderbouw hoger dan voor kinderen in de bovenbouw. Verder zijn aanvullende onderwijsachterstandsmiddelen beschikbaar bij kinderen met een zogenaamd 'gewicht' (sinds schooljaar 2019-2020 zijn de gewichten vervangen door een achterstandsscore per school). Voor de bepaling van de inzet van personeel kiest KOC voor de zogenaamde T systematiek waarbij de omvang wordt gebaseerd op het aantal kinderen op teldatum 1-10 van het betreffende schooljaar. Het ministerie hanteert de T-1 systematiek waarbij de bekostiging wordt gebaseerd op het aantal kinderen op teldatum 1-10 van het voorgaande schooljaar.

Subsidies en sponsoring: Een relatief klein deel van middelen van KOC komt binnen via subsidies. Dit zijn met name projectsubsidies van ministerie en gemeente. KOC blijft alert op deze mogelijkheden om de inkomsten te vergroten. De scholen van KOC maken nauwelijks of geen gebruik van sponsoring. In voorkomende gevallen wordt daarbij het convenant "Scholen voor primair en voortgezet onderwijs en sponsoring" gehanteerd.

2.5.1 REALISATIE BELEIDSVOORNEMENS FINANCIËEL

KOC heeft de afgelopen beleidsperiode ingezet op de volgende beleidsvoornemens:

1. Continuering gezonde financiële situatie KOC
2. Creëren bestemmingsreserve ERD
3. Zorgen voor prognose en realisatie groeibekostiging
4. Opvang terugloop kinderen met een 'gewicht'
5. Zorgvuldig inzetten en verantwoorden van subsidies

Ad 1 Continuering gezonde financiële situatie KOC

In de periode tot 2015 heeft KOC de balans kunnen versterken door steeds een positief resultaat te boeken. In verband met het opstarten van dependance St. Franciscus en de deelname van KDS Bisschop Bekkers aan het Succes for All project werd voor 2015 en 2016 een klein verlies begroot en ook gerealiseerd. Vanaf 2017 wordt weer ingezet op een bescheiden positief resultaat om daarmee een robuuste bestemmingsreserve ERD te vormen. De financiële kengetallen (liquiditeit, rentabiliteit, solvabiliteit en weerstandsvermogen) van KOC laten zien dat het budget- en vermogensbeheer op orde is.

Ad 2 Creëren bestemmingsreserve ERD

KOC heeft in 2016 een aanvraag om ERD (eigen risicodragers) te worden ingediend bij het vervangingsfonds. Deze aanvraag is per 1-1-2017 gehonoreerd. Om eventuele risico's af te dekken heeft KOC een Bestemmingsreserve ERD gevormd. Het ligt in de bedoeling deze bestemmingsreserve nog te laten groeien tot een robuuste omvang van 300 k€, bij voorkeur via een positief resultaat op de exploitatie. Op dit moment is de bestemmingsreserve 240 k€ groot.

Ad 3 Zorgen voor prognose en realisatie groeibekostiging

Vanwege de groei van het aantal kinderen (m.n. vanwege de groei van dependance St. Franciscus) is KOC de laatste jaren regelmatig in aanmerking gekomen voor groeibekostiging. Deze wordt gedurende het schooljaar toegekend. KOC heeft hier bij het opstellen van de begroting steeds rekening mee gehouden door jaarlijks een prognose van de groeibekostiging op te stellen en deze actueel te houden. Omdat de groei procentueel gezien elk jaar iets afneemt is de ook groeibekostiging de laatste jaren langzamerhand lager geworden. Dit zal zich de komende jaren verder doorzetten totdat in 2022 het leerlingaantal op de dependance St. Franciscus is gestabiliseerd op 225-230 kinderen.

Ad 4 Opvang terugloop kinderen met een 'gewicht'

Tot en met schooljaar 2018-2019 was er een gewichtenregeling van kracht. Voor kinderen op wie deze regeling van toepassing was waren aanvullende onderwijsachterstandsmiddelen beschikbaar, zowel via de reguliere bekostiging als de bekostiging via impulsgebieden. Zowel de St. Michaëlschool als de KDS Bisschop Bekkers liggen in een impulsgebied. De St. Michaëlschool heeft echter slechts een enkel kind op wie deze regeling van toepassing is (ongeveer 1%). De KDS Bisschop Bekkers heeft er meer, al is het aantal sterk afgenomen de laatste jaren (van 40% in 2012 naar 19% in 2019). Dit heeft aanzienlijke gevolgen gehad voor de bekostiging waardoor KDS Bisschop Bekkers minder personeel kon inzetten. Met ingang van het schooljaar 2019-2020 is de gewichtenregeling vervangen door een achterstandsscore per school. Deze wordt bepaald door het CBS. De St. Michaëlschool (inclusief dependance St. Franciscus) heeft een achterstandsscore van 0 en ontvangt daarom op termijn geen achterstandsmiddelen meer. De school gaat in verband met een overgangsregeling in vier jaar geleidelijk van 4k€ (oude gewichtenregeling) naar 0k€. Voor schooljaar 2019-2020 is 3k€ toegekend. De KDS Bisschop Bekkers heeft een achterstandsscore van 503 en gaat in verband met een overgangsregeling in vier jaar geleidelijk van 127k€ (oude gewichtenregeling) naar 264 k€. Voor 2019-2020 is 196k€ toegekend.

Ad 5 Zorgvuldig inzetten en verantwoorden van subsidies

Met name KDS Bisschop Bekkers ontvangt verschillende subsidies van de gemeente Groningen (o.a. brugfunctionaris, schakelklassen, vensterschool, bewegingsonderwijs en VVE). Deze subsidies worden jaarlijks toegekend waarbij het steeds onduidelijk is of de subsidie een volgend schooljaar ook weer beschikbaar zal zijn. KOC houdt daar bij de financiële en personele planning zo goed mogelijk rekening mee. Onder ander

door een kleine flexibele schil aan te houden om het eventueel stopzetten van subsidies op te kunnen vangen. KOC zorgt voor een compacte en adequate manier van (financieel) verantwoorden om reeds toegekende middelen uiteindelijk ook vastgesteld te krijgen. KOC heeft in 2019 in totaal 215k€ aan subsidies ontvangen van de gemeente. Deze subsidies lagen met name op gebied van onderwijsachterstanden en armoedebeleid.

2.5.2 TREASURY

Het bestuur van het KOC is verantwoordelijk voor het financiële beheer van de door de overheid verstrekte middelen en voor een correcte bedrijfsvoering van de onder haar bevoegd gezag ressorterende scholen. Het beleid ten aanzien van het vermogensbeheer is vastgelegd in een door het bestuur vastgesteld treasurystatuut. Het statuut is conform de [Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016](#) en in het statuut zijn afspraken over onderwerpen als beheersing van rentekosten en -risico's, financierings- en beleggingsvraagstukken vastgelegd. In 2019 is het treasurybeleid conform het treasurystatuut van de stichting uitgevoerd. Het gemiddeld gerealiseerd rendement was in 2019 nihil.

2.5.3 ALLOCATIE MIDDELEN

De uitgangspunten voor de verdeling van de middelen worden jaarlijks voorafgaand aan het begrotingsproces geactualiseerd en zo nodig bijgesteld en vastgesteld. Deze uitgangspunten worden vervolgens besproken met het bestuur en de directie van de scholen. Daarbij wordt de beschikbaarstelling van de werkdrukmiddelen en de onderwijsachterstandsmiddelen meegenomen.

De middelen voor de inzet van personeel op schoolniveau worden beschikbaar gesteld op basis van de zogenaamde T-systematiek. Zo is in kalenderjaar 2019 een budget beschikbaar gesteld voor het aantal leerlingen op 01-10-2018 (7/12 deel) en 01-10-2019 (5/12 deel). De door het ministerie beschikbaar gestelde werkdrukmiddelen worden volledig ter beschikking gesteld aan de scholen.

Het budget in kalenderjaar 2019 voor de materiele middelen wordt ter beschikking gesteld op basis van het aantal leerlingen per 01-10-2019, waarbij het budget voor huisvesting volledig worden gecompenseerd.

Een aantal zaken wordt bovenschools beheerd, onder andere:

- ... Administratie en beheer;
- ... Personeels- en verzuimbeleid, zoals arbozorg e.d.;
- ... Bovenschools personeel (o.a. administratief medewerker, onderhoudsmedewerker, bestuursmanager, flexpool medewerkers);

Deze bovenschoolse kosten bedroegen in het kalenderjaar 2019 in €324.977,-. Omdat er sprake is van een vrijwilligersbestuur zijn de kosten van het bestuur relatief laag. Er is sprake van vrijwilligersvergoedingen (zie paragraaf 1.1.3 en 1.1.4). Samen met declaraties zijn de totale kosten van het bestuur <10k€.

2.5.4 ONDERWIJSACHTERSTANDSMIDDELEN

(Nadere verantwoording op grond van Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs, artikel 4 lid 6)

Sinds schooljaar 2019-2020 is de gewichtenregeling komen te vervallen en worden de onderwijsachterstandsmiddelen op grond van achterstandsscores toegekend. Deze achterstandsscores worden door het CBS per school vastgesteld. Dit heeft voor KOC en dan met name de KDS Bisschop Bekkers behoorlijk positief uitgedaakt (zie ook 2.5.1, ad 4). De onderwijsachterstandsmiddelen worden conform de beschikking van DUO toebedeeld aan de scholen. KOC vindt het belangrijk dat zoveel mogelijk middelen terecht komen bij het primaire proces op de plek waarvoor het bedoeld en nodig is. Concreet betekent dit dat (op termijn, na de overgangsregeling, zie ook 2.5.1, ad 4) alle toegekende achterstandsmiddelen worden toebedeeld aan KDS Bisschop Bekkers. Deze school ontvangt daarnaast nog aanvullende achterstandsmiddelen via subsidies van de gemeente (zie ook 2.5.1, ad 5).

De achterstandsmiddelen van rijk en gemeente worden breed ingezet. De middelen worden gebruikt voor extra personeel, extra ondersteuning, extra onderwijsmethodes en extra scholing. Zo zet de school een onderwijsassistent extra in bij de groepen 1/2 en worden schakelklasleerkrachten (VVE) en brugfunctionarissen ('brug' tussen ouders en school ten behoeve van het welzijn van de kinderen) medegefinancierd uit deze middelen. KDS Bisschop Bekkers zorgt of voor kleinere klassen of voor extra handen in de klas. Daarnaast zet de school een logopedist in voor het beter signaleren van taalontwikkelingsproblemen en het (mede) begeleiden van deze kinderen, veelal NT2-kinderen. De achterstandsmiddelen worden tevens gebruikt voor het inzetten van brede vakdocenten en het investeren in de Gezonde School (inzet personeel en materialen, inrichting plein). De school heeft de certificaten "Bewegen en Sport" en "Voeding" en is bezig met certificaat "Welbevinden". De school investeert veel in scholing m.b.t. spel- en taalontwikkeling en sociaal emotioneel welbevinden. De school neemt deel aan het project Success for All. Deze methode komt oorspronkelijk uit Amerika en wordt onder begeleiding van de Rijksuniversiteit Groningen vertaald naar Nederland. Het is een ontwikkeltraject met kosten voor extra inzet van leerkrachten en coördinatie. KDS Bisschop Bekkers zet tenslotte ook personeel voor het onderhouden van contacten binnen de wijk. Korte lijntjes met partners in de wijk maken het mogelijk om proactief te handelen en leiden tot gewenste vroegsignalering.

2.5.5 VERANTWOORDING PRESTATIEBOX 2019

In juli 2014 is het Bestuursakkoord PO 2014-2020 gesloten tussen OCW en PO-Raad. Dit akkoord bouwt voort op het Bestuursakkoord PO 2012 en geeft invulling aan de ambities van het Nationaal Onderwijs Akkoord en sluit aan bij de lerarenagenda van de minister en staatssecretaris van Onderwijs. In 2017 is het bestuursakkoord geactualiseerd. Het bevat nu de volgende vier actielijnen:

1. Talentontwikkeling door uitdagend onderwijs
2. Een brede aanpak voor duurzame onderwijsverbetering
3. Professionele scholen
4. Gezonde kinderen die meer bewegen in en rondom schooltijd

In het "Dashboard bestuursakkoord po" worden per actielijn de afgesproken doelstellingen weergegeven in termen van indicatoren met streefwaarden (NB: Actielijn 4 is in het dashboard "Gezonde kinderen die meer bewegen in en rondom schooltijd" geworden). Een samenvatting van de actielijnen uit het dashboard wordt hieronder weergegeven.

Talentontwikkeling door uitdagend onderwijs

Leerlingen worden voorbereid op de toekomst. Er is oog voor individuele talenten van iedere leerling. ICT kan hierbij ondersteunen. Met digitale leermiddelen kunnen leerroutes beter aangepast worden op individuele leerlingen. Het onderwijsaanbod doet recht aan de brede vorming die recht doet aan de diverse talenten van kinderen.

Een brede aanpak voor duurzame onderwijsverbetering

De kwaliteit van het onderwijs is verbeterd. Om tot een duurzame onderwijsverbetering te komen, is het zaak dat scholen opbrengsten analyseren en hierover transparant zijn, zwakke scholen zich verbeteren en dat de professionaliteit van besturen blijft gewaarborgd.

Professionele scholen

De kwaliteit van het onderwijs is afhankelijk van de inzet en vaardigheden van al deze betrokkenen, waarbij de kwaliteit van de leraar van doorslaggevend belang is. Professionele ontwikkeling heeft prioriteit. Door een divers onderwijsteam worden capaciteiten en kwaliteiten volledig benut. Schoolleiders en -besturen vervullen hier een cruciale rol.

Gezonde kinderen die meer bewegen in en rondom schooltijd

Kwalitatief goed bewegingsonderwijs in combinatie met een rijk buitenschools aanbod is belangrijk voor de motorische ontwikkeling van kinderen. Dit draagt bij aan het ontwikkelen en behouden van een gezonde en actieve leefstijl, ook op latere leeftijd.

Zie ook: [Dashboard Bestuursakkoord PO](#)

Stand van zaken en activiteiten in 2019:

Talentontwikkeling door uitdagend onderwijs:

1. Investerings op het gebied van ICT, zowel methoden als apparatuur (bijvoorbeeld iPads, Prowise borden, computers en infrastructuur).
2. Er is intensief gebruik gemaakt van digitale leermiddelen bij de nieuwe methodes voor WO, rekenen en taal.
3. ICT-vaardigheden van leerkrachten zijn waar nodig verbeterd.
4. Meer aandacht voor meerpresteerders en talent (d.m.v. keuzevakken en teamtraject hoogbegaafdheid en inzet Acadin).
5. Verdere ontwikkeling van het wetenschap en techniek onderwijs (o.a. in samenwerking met Betapunt noord en de universiteit).
6. Deelname aan het programma cultuureducatie met kwaliteit.

Een brede aanpak voor duurzame onderwijsverbetering

7. Bij het laatste inspectiebezoek hebben scholen en bestuur voldoende en goed gescoord op de indicatoren van kwaliteitszorg. Er wordt binnen KOC gewerkt met een planmatige cyclus van kwaliteitszorg. Scholen hebben in 2018 deelgenomen aan een provinciale audit. In 2019 heeft de inspectie onderzoek verricht naar de

kwaliteit van de vroeg- en voorschoolse educatie in de groepen 1 en 2 van de KDS Bisschop Bekkers.

8. Er vallen geen zwakke of zeer zwakke scholen onder KOC.
9. I.v.m. voorgaande is een intensief verbeterprogramma niet aan de orde.
10. D.m.v. van een 4-jaren cyclische kalender voor kwaliteitsrapportages stuurt KOC op onderwijskwaliteit.
11. Bestuur en RvT zijn ondergebracht in twee verschillende organen. Er is sprake van gescheiden functies die statutair zijn vastgelegd.
12. Via Vensterspo zijn weer onderdelen toegevoegd/geactualiseerd op de Scholenopdekaart websites van de scholen.

Professionele scholen

13. Tijdens klassenbezoeken (observaties binnen Coö7) en scholing wordt aandacht besteed aan differentiatievaardigheden.
14. Didactische vaardigheden worden d.m.v. Coö7 in kaart gebracht.
15. Dit geldt ook voor de startende leerkrachten. Streven is dat ze binnen drie jaar startbekwaam zijn.
16. Startende leerkrachten kunnen n.a.v. observaties binnen Coö7 extra worden begeleid.
17. Bij het aanstellen van nieuwe werknemers wordt ook gekeken naar een onderzoekende houding, bv door te kiezen voor kandidaten met een academische (pabo) achtergrond.
18. Leerkrachten worden gestimuleerd om een bachelor of masteropleiding te volgen.
19. Bij het aanstellen van nieuwe leerkrachten is er aandacht voor breed samengestelde teams. Er wordt gekeken naar evenwichtige man/vrouw verdeling, naar een evenwichtige verdeling over leeftijdscategorieën, een onderzoekende houding, het verhogen van het gemiddelde opleidingsniveau en specifieke expertise.
20. De schoolleiders werken aan onderhoud van hun bekwaamheid en hebben zich ingeschreven in het schoolleidersregister. Ze voldoen aan de registratie-eisen en zijn geregistreerd als RDO.

Gezonde kinderen die meer bewegen in en rondom schooltijd

22. De scholen bieden twee lessen p/w bewegingsonderwijs. De lessen worden gegeven door bevoegde leerkrachten.

2.6 RISICO'S EN RISICOBEBEERSING

Het primair onderwijs en dus ook KOC opereert in een dynamisch en complexe omgeving. Dit kan risico's met zich meebrengen. Mogelijke risico's worden meegenomen in de planning en control cyclus. De kwartaal-managementrapportages vormen hierbij een belangrijk instrument.

Op de meeste beleidsterreinen is er sprake van een stabiliteit van het risico. Het is echter mogelijk dat er nieuwe risico's ontstaan of dat risico's groter worden. Zo zal bijvoorbeeld een toenemende krapte op de arbeidsmarkt kunnen leiden tot grotere

risico's bij het personeel (o.a. vervangingen). Op dit moment zijn de risico's beheersbaar en is de organisatie in control.

2.6.1 INTERN RISICOBEBEERSINGSSYSTEEM

Het interne risicobeleersingssysteem van KOC bestaat uit:

- ... De planning- en controlecyclus. Elk jaar wordt voor de komende vijf jaar een financiële planning opgesteld. In deze plannen worden het strategische beleid en de financiering hiervan verder uitgewerkt. Het plan omvat ook de strategische doelstelling en het budget voor het komende jaar. Periodiek wordt gerapporteerd over de operationele en financiële performance (early warning system) middels planning & control sessies. Door deze sessies is inzicht in de financiële situatie gekregen van de huidige situatie en de toekomstige verwachtingen.
- ... Accountantsverklaring. Hierin wordt de betrouwbaarheid van de financiële rapportage expliciet door het verantwoordelijke management bevestigd.
- ... Rollenscheiding. Binnen KOC zijn de functies van bestuur en intern toezicht statutair verdeeld over twee organen. Een raad van toezicht die toeziet en een bestuur dat bestuurt. KOC volgt de *Code Goed Bestuur*.
- ... Voor de komende jaren worden in de interne risicobeleersingssystemen geen veranderingen voorzien

2.6.2 BELANGRIJKSTE RISICO'S EN ONZEKERHEDEN

Er deden zich in 2019 geen zaken voor met politieke of maatschappelijke impact.

INSTROOM KINDEREN

De instroom van kinderen en de leerlingaantallen vormen een vast agendapunt van de bestuursvergaderingen. Uit de tabel wordt duidelijk dat het aantal kinderen en daarmee ook de KOC-organisatie nog een aantal jaren geleidelijk zal groeien. De St. Michaëlschool (SMS) en de Katholieke Daltonschool Bisschop Bekkers (BBS) lijken te stabiliseren op respectievelijk 225-230 en 215-220 kinderen op teldatum 1-10. De groei wordt veroorzaakt door dependance St. Franciscus (SFS). Deze locatie groeit tot 2021 met steeds een instroomgroep van ongeveer 30 kinderen. Na 2021 zal ook deze locatie stabiliseren op 225-230 kinderen omdat er vanaf dit jaar steeds een groep 8 de school zal verlaten.

	BBS	SMS	SFS	KOC
2024	214	229	228	671
2023	215	227	230	672
2022	217	227	227	671
2021	221	226	215	662
2020	223	226	186	635
2019	223	223	156	602
2018	231	225	133	589
2017	239	221	104	564
2016	232	218	81	531
2015	239	215	48	502
2014	229	220	14	463
2013	211	214		425
2012	198	205		403
2011	204	189		393
2010	188	190		378

ONDERWIJSACHTERSTANDSMIDDELEN

Sinds het vervallen van de gewichtenregeling per schooljaar 2019-2020 is het risico van de terugloop van het aantal kinderen met een 'gewicht' minder aan de orde. Deze terugloop heeft in het verleden aanzienlijke gevolgen gehad voor met name

KDS Bisschop Bekkers. Door het lagere aantal van deze kinderen kwamen er minder onderwijsachterstandsmiddelen binnen waardoor KDS Bisschop Bekkers minder personeel kon inzetten (zie ook 2.5.1, ad 4). De nieuwe regeling met achterstandscores die bepaald worden door het CBS is niet langer afhankelijk van de gewichten die door de scholen zelf moeten worden verzameld en aangeleverd. Deze nieuwe regeling pakt bovendien behoorlijk positief uit. Het leidt tot meer dan een verdubbeling van de achterstandsmiddelen voor KDS Bisschop Bekkers. Daarmee kan de school de kinderen die extra ondersteuning nodig hebben nu beter naar behoren begeleiden.

ONDERWIJSKWALITEIT

Vakmanschap: Voor een goede onderwijskwaliteit is het vakmanschap van de directeur en de leerkrachten van centraal belang. Om vakmanschap te waarborgen wordt er in de gesprekkencyclus uitdrukkelijk aandacht besteed aan de eigen en de schoolontwikkeling. Voor scholing worden jaarlijks voldoende budgetten beschikbaar gesteld.

Cyclische rapportage: KOC heeft een 4-jaren kalender voor kwaliteitsrapportages opgesteld. Ze beschikt daarmee over een periodiek overzicht (dashboard) voor onderwijskwaliteit. De kalender geeft aan op welk moment in de 4-jaren cyclus onderzoeken en analyses wordt verwacht. De rapportages hierover worden besproken in het onderwijsoverleg (twee bestuursleden met portefeuille onderwijs, directeuren en bestuursmanager) en de bestuursvergadering. Op deze manier is het toezicht en de sturing op onderwijskwaliteit vergelijkbaar met hoe het toezicht en de sturing op de financiën binnen KOC is geregeld.

PERSONEEL

Het is belangrijk het personeelsbestand in overeenstemming te houden met de leerlingaantallen. De organisatie beschikt over betrouwbare cijfers met betrekking tot de leerlingeninstroom, het personeelsverloop en de personeelsopbouw. Daarmee worden mogelijke risico's adequaat in de hand gehouden.

Krapte op de arbeidsmarkt: Net als in de jaren ervoor werd ook in 2019 duidelijk wat de gevolgen zijn van de krapte op de arbeidsmarkt. Vervanging regelen blijkt steeds lastiger en het wordt tevens moeilijker om leerkrachten te vinden voor reguliere plekken. In 2019 is het bij de KOC scholen incidenteel voorgekomen dat vervanging niet gerealiseerd kon worden en dat ouders gevraagd is de kinderen thuis te houden. De KOC scholen hebben in 2019 gestaakt voor aanvullende financiering van het basisonderwijs. Het KOC bestuur heeft zich achter de acties geschaard. De acties hebben geleid tot toekenning van werkdrukmiddelen en hogere salarissen. In verband met de ketenbepaling van de WWZ is KOC in 2016 aangesloten bij de vervangingspool van RTC Groningen. Dit betekent dat enkele medewerkers van KOC werkzaam zijn in deze pool. Jammer genoeg is ook bij KOC het lerarentekort in toenemende mate voelbaar.

Ziekteverzuim: De ziekteverzuimcijfers van de laatste jaren tonen aan dat aandacht voor het thema verzuim heeft geresulteerd in een laag ziekteverzuim tussen 1 en 3 procent in de periode 2012-2019. Uitzondering vormen de jaren 2016 en 2019, beide met een ziekteverzuim van 4,3% vanwege enkele langdurig zieken. Het ziekteverzuim binnen KOC valt daarmee (ruim) onder het sectorgemiddelde van 5%. Bij de begroting van de scholen worden budgetten toegekend voor 4% ziekteverzuim.

Eigen RisicoDrager (ERD): KOC heeft in 2016 een aanvraag bij het vervangingsfonds gedaan voor ERD-schap per 1-1-2017. Deze aanvraag is mede door de lage verzuimcijfers van voorgaande jaren gehonoreerd. Om de risico's van ERD af te dekken is in de jaarrekening 2016 een Bestemmingsreserve ERD gecreëerd. Net als vorig jaar heeft het KOC bestuur besloten om 60k€ toe te voegen aan deze bestemmingsreserve vanuit de algemene reserve. Het ligt in de bedoeling om de Bestemmingsreserve ERD de komende jaren te laten groeien tot een robuuste omvang van 300k€, bij voorkeur via een positief resultaat op de exploitatie.

Werkdruk: De invoering van passend onderwijs brengt mogelijk het risico van hogere werkdruk met zich mee, doordat ook kinderen geholpen moeten worden met een zwaardere problematiek. Ook vervangingsproblematiek kan leiden tot hogere werkdruk. De scholen hebben via een werkdrukscan de werkdruk in kaart gebracht en de teams hebben onderling besloten over de meest adequate inzet van de toegekende werkdrukmiddelen (zie ook 2.3.5).

Beleid beheersing uitgaven inzake uitkering na ontslag: KOC werkt conform de wet en reglementen van het Participatiefonds. Dat betekent dat uitkeringen na ontslag voor rekening komen van het Participatiefonds. Daarnaast wordt in de begroting rekening gehouden met eventuele kosten van een ontslag/vaststellingsovereenkomst (ontslag/transitievergoeding). Op deze manier worden mogelijke risico's in de hand gehouden. Bij beëindiging van het dienstverband via een vaststellingsovereenkomst volgt KOC een procedure waarin beide partijen zich laten vertegenwoordigen door een juridisch adviseur. Daarbij wordt in onderling overleg een ontbindingsvergoeding vastgesteld.

HUISVESTING

Met ingang van kalenderjaar 2015 is het buitenonderhoud overgeheveld van gemeenten naar schoolbesturen. Mogelijke risico's zijn afgedekt door zorg te dragen voor afdoende dotaties aan de onderhoudsvoorziening. Door adequate financiële, materiele en operationele planning worden risico's die gepaard kunnen gaan met de op handen zijnde aanpassingen/renovatie zo veel mogelijk in de hand gehouden.

KDS Bisschop Bekkers: De KDS Bisschop Bekkers staat in het concept Integraal Huisvestingsplan 2020-2039 (IHP 20-39) van de gemeente opgenomen voor vervangende nieuwbouw in het jaar 2020. In het plan is tevens aangegeven dat ook scenario's van (gedeeltelijke) renovatie in combinatie met aanpassingen in het kader van "Innovatieprogramma aardgasvrije en frisse basisscholen" worden meegenomen. Definitieve vaststelling van het IHP 20-39 staat gepland voor maart 2020. Tot deze tijd zal KOC zich alvast voorbereiden, zodat de verdere planvorming en uitvoering snel ter hand kan worden genomen.

St. Franciscus: Het gebouw van dependance St. Franciscus heeft in de periode voordat het door KOC in gebruik is genomen weinig onderhoud genoten. De afgelopen jaren zijn er jaarlijks aanvullende ruimtes aangepast en geschikt gemaakt voor het onderwijs. Voor de financiering werd elk jaar opnieuw een aanvraag "uitbreiding huisvesting" bij de gemeente ingediend. Via het huisvestingsprogramma 2019 is een aanvraag ingediend voor de integrale aanpak voor de rest van het gebouw. Dit heeft geleid tot een toekenning van 900k€ voor het herstel van achterstallig onderhoud en de renovatie van de rest van het gebouw. Omdat het gebouw iets te groot is voor het uiteindelijke leerlingaantal (225-230) wordt op termijn een tekort op de exploitatie voorzien. Daarom worden enkele lokalen verhuurd aan een kinderopvangorganisatie. Verzelfstandiging en een eigen BRIN nummer voor dependance St. Franciscus kan zorgen voor voldoende aanvullende middelen. Vanwege de gemeentelijke herindeling is er sinds 2019 binnen de gemeente Groningen sprake van een "stichtingsnorm" van 222 kinderen, zodra dit aantal is bereikt kan KOC een aanvraag bij het Ministerie van OCW voor een eigen BRIN nummer voor St. Franciscus.

Aardbevingsbestendigheid van (het interieur van) de gebouwen

In 2015 heeft de gemeente een seismische QuickScan laten uitvoeren door abtWassenaar. Doel was de weerbaarheid van de scholen en gymlokalen tegen aardbevingen in kaart te brengen. De inspecties gaven destijds geen aanleiding tot directe maatregelen of direct vervolgonderzoek. Toch heeft de gemeente in 2017 besloten een deel van de scholen verder te onderzoeken. Daarbij zijn de gebouwen van de St. Michaëlschool en van dependance St. Franciscus nader onderzocht door W3N Engineers. Bij beide locaties is een enkele HRBE (Hoog Risico Bouwelement) geïdentificeerd. Deze zullen bij de eerstvolgende verbouwing/renovatie worden aangepakt. Begin 2017 heeft KOC een interieurscan laten uitvoeren door abtWassenaar. Daarbij zijn voor de drie schoolgebouwen interieurrisico's geïnventariseerd (objecten die kunnen omvallen, inventaris die kan vallen van kasten en planken, e.d.). De scholen hebben actie ondernomen om de risico's zoveel mogelijk te beperken.

CORONAVIRUS

Het coronavirus heeft voor een pandemie gezorgd die ook in Nederland heeft geleid tot een crisis. De crisis heeft over het verslagjaar 2019 geen gevolgen gehad en heeft daarmee geen gevolgen voor de feitelijke situatie op balansdatum. In 2020 hebben overheidsmaatregelen om het virus in te dammen grote gevolgen voor de samenleving. Voor het onderwijs betekent dit dat in maart 2020 alle scholen gesloten zijn. Op 11 mei 2020 is het basisonderwijs gefaseerd weer open gegaan en inmiddels is door de overheid besloten dat vanaf 8 juni 2020 het basisonderwijs weer volledig open gaat. De (gedeeltelijke) sluiting heeft direct gevolgen voor het lesgeven, wat digitaal en op afstand moet plaatsvinden. Op korte termijn is dit in maart 2020 ingericht. Wel vraagt dit veel extra afstemming met de leerlingen, de leerkrachten en de ouders. De gevolgen van het lesgeven op afstand voor de resultaten van het onderwijs op lange termijn zijn op dit moment niet in te schatten.

Ook de consequenties voor het personeel rond de verzwaring van de zorgtaak en eventueel uitval door ziekte zijn moeilijk in te schatten. Met de huidige informatie gaan we er vanuit dat de beschikbaarheid van lesmateriaal en digitale ondersteuning voorlopig voldoende beschikbaar is en blijft. Financieel verwachten we geen directe grote gevolgen op de inkomsten en uitgaven van de onderwijsinstelling. Daarmee voorzien we ook geen gevolgen voor de continuïteit van de onderwijsinstelling.

3. VERANTWOORDING FINANCIËN

3.1 ONTWIKKELING IN MEERJARIG PERSPECTIEF

3.1.1 LEERLINGEN

De meerjarenbegroting gaat uit van een stijging van het aantal leerlingen. Op basis van de prognose van het aantal leerlingen is ook de personeelsinzet begroot.

	2018	2019	2020	2021	2022
Aantal Leerlingen	589	602	635	662	671

3.1.2 PERSONEEL

Door het toenemende aantal leerlingen stijgt ook de personele inzet. Deze stijging zien we vooral terug bij het onderwijzend personeel.

Personeel	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bestuur / Management (fte)	1,97	2,04	2,09	2,09	2,09	2,00
Personeel primair proces (fte)	34,43	36,05	36,38	37,82	39,14	39,00
Ondersteunend Personeel (fte)	9,95	10,09	10,00	10,00	10,34	11,00

3.2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN EN BALANS

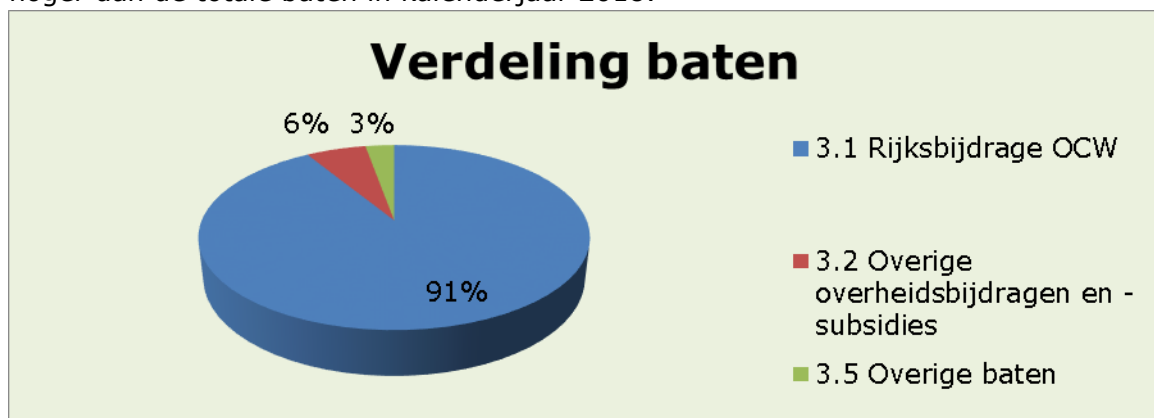
3.2.1 EXPLOITATIE 2019

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de exploitatie 2019. Het exploitatieresultaat voor 2019 is €240.696 positief. Dit is aanzienlijk positiever dan was begroot en ook positiever dan kalenderjaar 2018. Het verschil met de begroting wordt vooral veroorzaakt door een extra Rijksbijdrage OCW (ongeveer € 128k) welke ter dekking van de nieuwe CAO is toegekend in 2019. De bijbehorende lasten zullen echter pas in 2020 worden gerealiseerd.

	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie 2018
3. Baten			
3.1 Rijksbijdrage OCW	3.586.487	3.751.060	3.436.925
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	240.842	243.263	182.360
3.5 Overige baten	140.986	126.545	143.774
Totaal 3. Baten	3.968.315	4.120.868	3.763.059
4. Lasten			
4.1 Personele lasten	3.136.855	3.048.935	2.889.336
4.2 Afschrijvingslasten	165.450	158.062	156.188
4.3 Huisvestingslasten	308.710	300.929	298.365
4.4 Overige lasten	315.100	372.246	399.420
Totaal 4. Lasten	3.926.115	3.880.172	3.743.309
5. Financiële baten en lasten			
5.0 Financiële baten en lasten			2
Totaal 5. Fin. baten en lasten			2
Resultaat	42.199	240.696	19.752

BATEN

De realisatie van de totale baten is 3,8% hoger dan de begroting 2019 en 9,5% hoger dan de totale baten in kalenderjaar 2018.

Bovenstaande grafiek laat zien dat de baten in belangrijke mate bestaan uit inkomsten via de overheid (97%) en in veel mindere mate uit andere inkomsten (3%). De baten bestaan grotendeels uit de Rijksbijdrage OCW (91%).

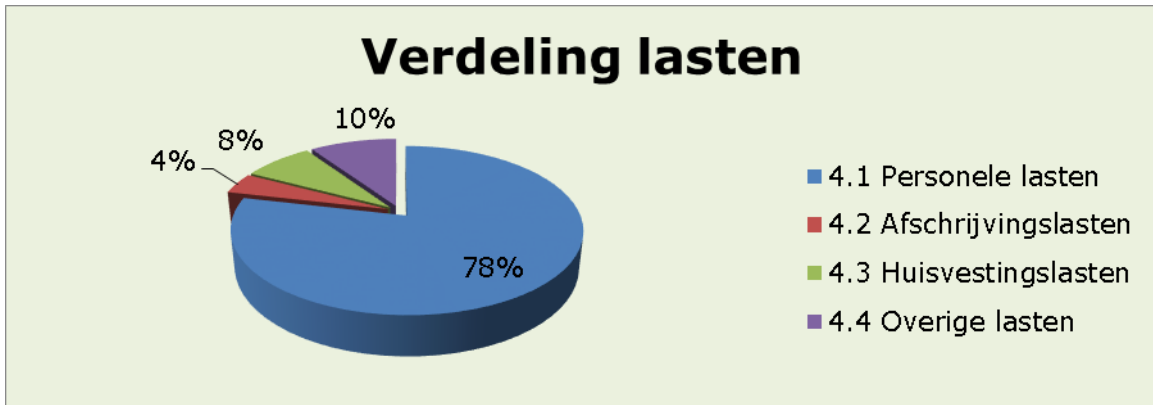
Bij de Rijksbijdrage OCW speelt het aantal leerlingen een belangrijke rol. De hogere realisatie ten opzichte van de begroting wordt vooral veroorzaakt door normaanpassingen van het ministerie. Daarnaast vielen ook de baten van het samenwerkingsverband iets hoger uit. De Rijksbesteding voor personeelsbeleid, materieel en personeel is 71k€ hoger dan begroot. Eind 2019 is de personele besteding aanzienlijk verhoogd. Dit betrof een normaanpassing over de schooljaren 18/19 en 19/20 en een eenmalige bijzondere besteding van €99 per leerling. Beide hogere baten zijn grotendeels ter dekking van de nieuw afgesloten CAO (salarisverhoging van 4,5%). Daarnaast is een eenmalige uitkering overeengekomen van €875 bruto per persoon (naar rato van de werktijdfactor) en een eenmalige uitkering van 33% van het brutosalaris van januari 2020. Ter dekking van de eenmalige uitkering is een aanvullend bedrag van ruim 58k€ overgemaakt door OCW. Omdat de hogere baten in boekjaar 2019 vallen en de bijbehorende hogere kosten pas in boekjaar 2020 komen, ontstaat een aanzienlijk positief effect in de jaarrekening 2019. Door aanpassingen in de manier van berekenen van achterstand scores zijn meer achterstandsmiddelen ontvangen dan was begroot. Het verschil met kalenderjaar 2018 kan vooral verklaard worden uit de stijging van het aantal leerlingen en normaanpassingen van het ministerie.

Ook de Overige overheidsbijdragen en -subsidies zijn hoger uitgevallen dan was begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat baten zijn gerealiseerd die niet waren begroot. Het gaat hierbij onder andere om extra subsidies en subsidies die hoger zijn uitgevallen. Deze baten zijn ook hoger dan de subsidies in 2018.

De Overige baten vallen lager dan begroot uit. Dit komt voornamelijk door minder baten voor detacheringen. In de begroting waren medewerkers voor de RTC-pool meegenomen. Door de krappe arbeidsmarkt zijn deze vacatures niet altijd opgevuld. Hierdoor zijn er dus minder detacheringsbaten ontvangen. In 2018 waren er meer RTC-poolers waarvoor detacheringsbaten werden ontvangen. Dit verklaart het verschil met de Overige baten in 2018.

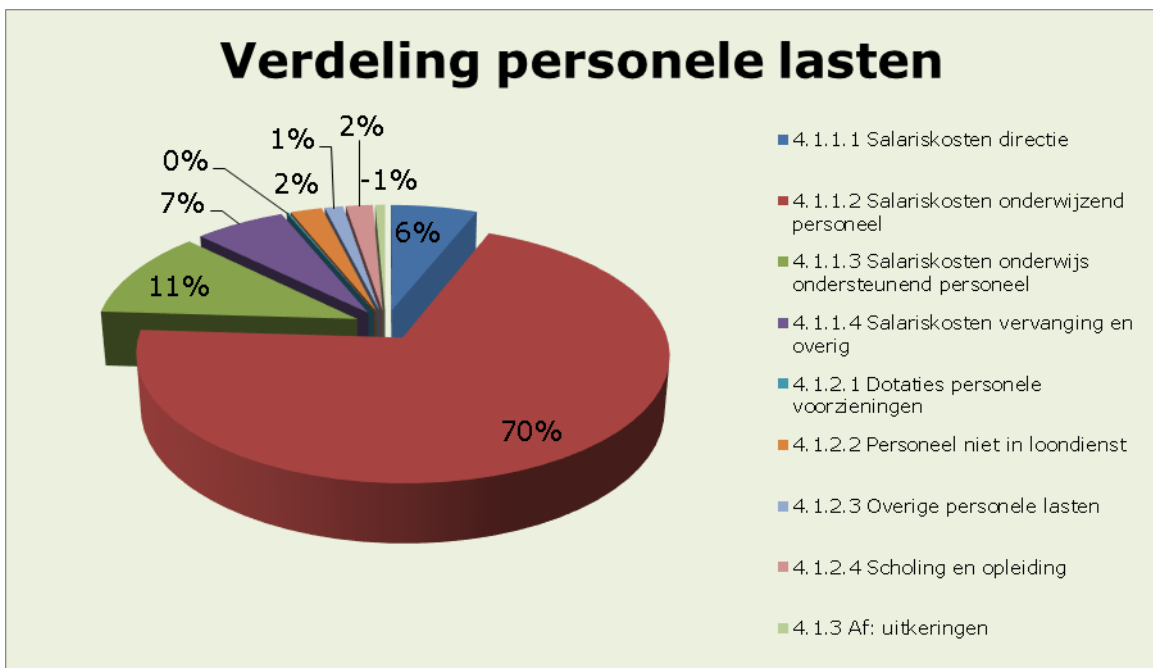
LASTEN

De realisatie van de totale lasten is 1,2% lager dan begroot en 3,7% hoger dan kalenderjaar 2018. De lagere realisatie ten opzichte van de begroting 2019 wordt in veroorzaakt door lagere Personele lasten, lagere Afschrijvingslasten en lagere Huisvestingslasten. Onderstaande grafiek laat zien dat de lasten in belangrijke mate bestaan uit Personele lasten (78%).

De Personele lasten zijn 2,8% lager dan begroot en 5,5% hoger dan de realisatie in kalenderjaar 2018. Het verschil met de begroting 2019 wordt veroorzaakt door de lagere salariskosten en lagere overige personele lasten.

De totale salariskosten zijn lager dan begroot. Daarbij zijn wel verschillen op de posten zichtbaar. Zo is er meer onderwijzend personeel ingezet (grotendeels ten laste van de subsidie). Ook is er meer personeel ingehuurd dan begroot. Deze inhuur is met name gedaan ten behoeve van vervanging. De totale kosten voor vervanging zijn lager dan begroot. Daarnaast waren RTC-poolers begroot middels vacatures welke niet zijn ingevuld.

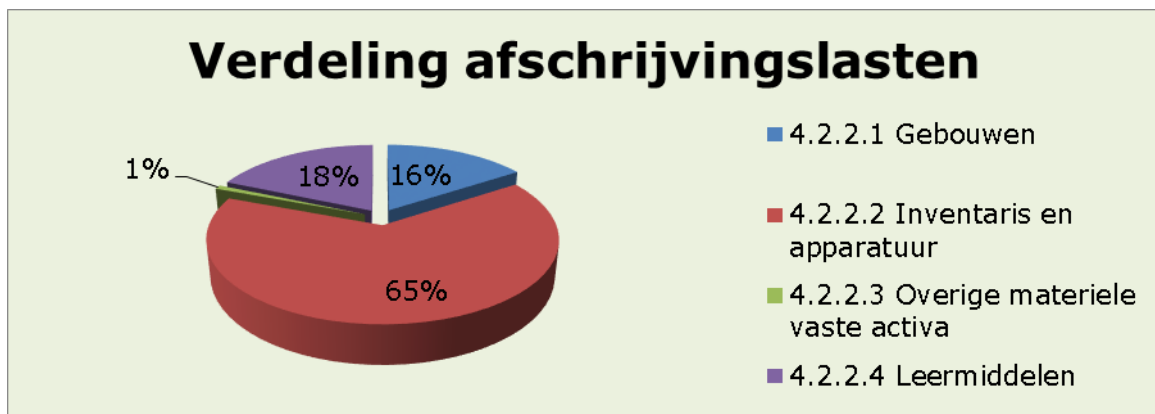
Ook de overige personele lasten zijn lager. Dit komt onder andere doordat er standaard een budget afkoop/outplacement wordt begroot welke in 2019 niet is gerealiseerd. Wel is er in 2019 meer aan scholing gedaan waardoor de kosten voor nascholing hoger uitvallen.

In de jaarrekening is rekening gehouden met de voorziening jubilea. Vanaf 2008 dient een voorziening te worden opgenomen voor de kosten van jubilea van het

personeel, d.w.z. een 25-jarig of 40-jarig dienstverband binnen het onderwijs. De voorziening is afhankelijk van de duur van het dienstverband binnen het onderwijs en een blijfkans van het personeel per leeftijdscategorie voor het 25- en het 40-jarig jubileum. De berekening hiervan is gebaseerd op de bekende gegevens "Dienstverband van het Onderwijs" binnen de personeelsadministratie. Deze berekening levert een dotatie op van €4.603.

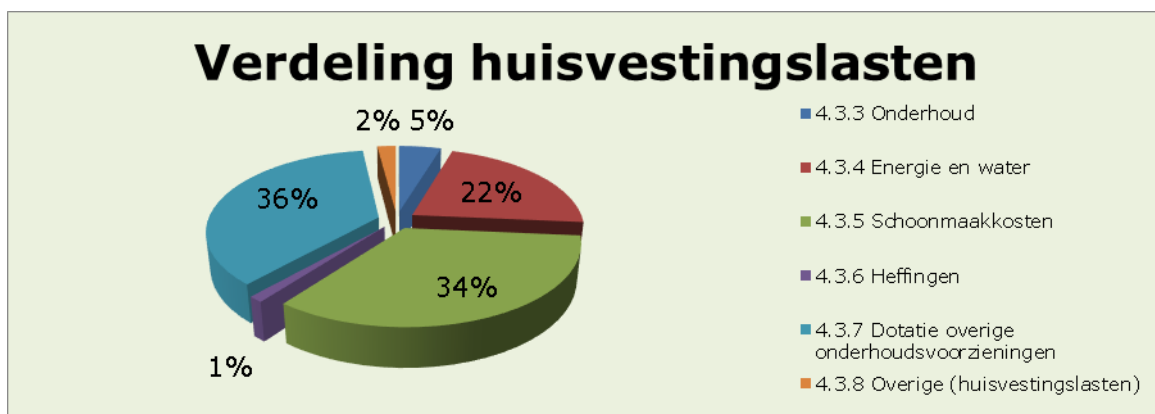
Het verschil met kalenderjaar 2018 wordt met name veroorzaakt door de hogere personele lasten door meer inzet in kader van de werkdrukmiddelen en meer inzet op de subsidies.

De Afschrijvingslasten zijn 4,4% lager dan begroot en 1,2% hoger dan kalenderjaar 2018. Onderstaande grafiek laat zien dat de Afschrijvingslasten grotendeels betrekking hebben op de kosten van Inventaris en apparatuur. Hieronder vallen ook de investeringen in ICT. Daarna hebben de afschrijvingskosten in Gebouwen en Leermiddelen het grootste aandeel.

De investeringen zijn in 2019 iets lager dan begroot. Dit komt met name door lagere investeringen in Leermiddelen en Inventaris en apparatuur. Het verschil met 2018 wordt veroorzaakt door de investeringen van 2019.

De Huisvestingslasten zijn 2,5% lager dan begroot en 0,9% hoger dan de realisatie van kalenderjaar 2018. Uit onderstaande grafiek blijkt dat de Huisvestingslasten voor een belangrijk deel bestaan uit schoonmaakkosten (34%), dotatie onderhoudsvoorzieningen (36%) en energiekosten (22%).

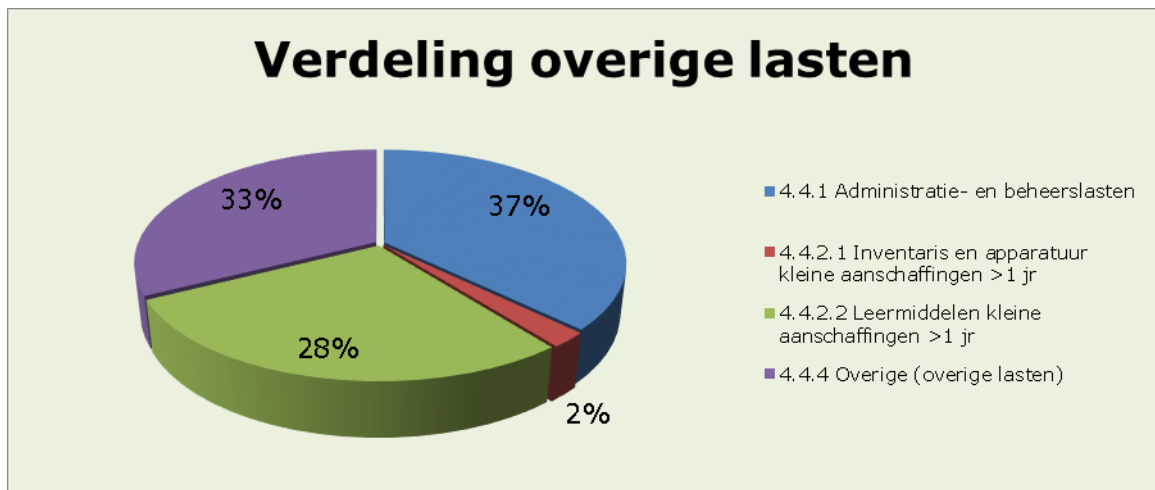
Het verschil met de begroting wordt vooral veroorzaakt door hogere kosten voor schoonmaak. Op dependance St. Franciscus worden steeds meer ruimtes gebruikt waardoor ook steeds meer schoongemaakt moet worden. De hogere schoonmaakkosten worden geheel gedekt door de lagere dotatie aan de onderhoudsvoorziening. Gedurende 2020 zal duidelijk worden welk effect de verbouwplannen van KOC hebben op de onderhoudsvoorziening.

Het verschil met kalenderjaar 2018 wordt – net zoals bij het verschil met de begroting – veroorzaakt door het meer in gebruik nemen van ruimtes waardoor o.a. de kosten voor energie en schoonmaak stijgen. Deze hogere lasten worden grotendeels gedekt door lagere dotaties dan begroot waardoor de totale huisvestingslasten ongeveer gelijk aan 2018 zijn.

De Overige lasten zijn 18,1% hoger dan begroot en 6,8% lager dan kalenderjaar 2018. Onderstaande grafiek laat zien dat de overige lasten bestaan uit de kosten van administratie en beheer (37%), kosten van leermiddelen (28%), kosten kleine aanschaffingen inventaris en apparatuur (2%) en overige kosten (33%).

Het verschil met de begroting wordt vooral veroorzaakt door hogere kosten ICT (steeds meer methodes bevatten ICT of zijn digitaal), en hogere lasten ten laste van subsidies. Tegenover deze laatste hogere lasten staan ook hogere baten. Verder zijn de kosten culturele vorming en abonnementen hoger dan begroot.

Het verschil met kalenderjaar 2018 wordt vooral veroorzaakt door een forse afrekeningen van Ricoh over eerder jaren. Hierdoor waren de Overige lasten in 2018 erg hoog.

3.2.2 CONTINUITEÏTPARAGRAAF - MEERJAREN PERSPECTIEF

KOC is vanuit haar statutaire opdracht gericht op het in stand houden, vormgeven en laten groeien van katholiek basisonderwijs in de stad Groningen. Bij groei gaat het om groei in de richting van meer kleinschalige scholen of schoollocaties en niet

zozeer om groei in de richting van grotere scholen. Bij de continuïteitbeoordeling worden (1) de instroomprognose en de formatie, (2) de meerjarenbegroting en (3) de activa en passiva op de balans beoordeeld.

Ad 1 Instroomprognoses en de formatie

Uit paragraaf 3.1 blijkt dat voor de komende jaren een stijging van het aantal leerlingen wordt verwacht. De groei wordt met name veroorzaakt door dependance St. Franciscus (SFS). Deze locatie groeit tot 2021/2022 met steeds een nieuwe instroomgroep. Daarna zal het aantal leerlingen op deze locatie stabiliseren omdat er steeds een groep 8 de school zal verlaten. Door het toenemende leerlingaantal zal ook de personele inzet stijgen. Mede gezien de leeftijdsopbouw zullen de komende jaren zich kenmerken door het afscheid van oudere medewerkers en het aantreden van nieuwe medewerkers.

Ad 2 Meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting laat jaarlijks een klein positief saldo zien. Afhankelijk van de werkelijke instroom van leerlingen zullen volgende meerjarenbegroting er mogelijk weer anders uit komen te zien. Het aantal leerlingen heeft invloed op zowel de geplande baten als op de geplande lasten

Staat van Baten en Lasten	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Baten						
Rijksbijdrage	€ 3.751.060	€ 3.649.636	€ 3.755.507	€ 3.912.062	€ 4.047.497	€ 4.095.480
Overige overheidsbijdragen en subsidies	€ 243.263	€ 225.687	€ 208.205	€ 182.668	€ 182.668	€ 182.668
College- cursus en/of examengelden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Baten werk in opdracht van derden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overige baten	€ 126.545	€ 157.197	€ 162.008	€ 164.837	€ 165.837	€ 167.837
Totaal Baten	€ 4.120.868	€ 4.032.520	€ 4.125.720	€ 4.259.567	€ 4.396.002	€ 4.445.985
Lasten						
Personeelslasten	€ 3.048.935	€ 3.181.761	€ 3.237.230	€ 3.370.516	€ 3.508.972	€ 3.577.153
Afschrijvingen	€ 158.062	€ 153.935	€ 153.700	€ 155.145	€ 155.822	€ 152.199
Huisvestingslasten	€ 300.929	€ 323.344	€ 326.245	€ 326.221	€ 326.108	€ 326.119
Overige lasten	€ 372.246	€ 349.450	€ 359.100	€ 343.600	€ 343.600	€ 343.600
Doorbetalingen aan schoolbesturen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal Lasten	€ 3.880.172	€ 4.008.490	€ 4.076.275	€ 4.195.482	€ 4.334.502	€ 4.399.071
Saldo Baten en lasten gewone bedrijfsvoering	€ 240.696	€ 24.030	€ 49.445	€ 64.085	€ 61.500	€ 46.914
Saldo Financiële bedrijfsvoering	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal resultaat	€ 240.696	€ 24.030	€ 49.445	€ 64.085	€ 61.500	€ 46.914

Ad 3 Activa en Passiva op de balans

Uit bovenstaande meerjarenbegroting volgt onderstaande geprognosticeerde balans. Deze balans laat een opbouw van het eigen vermogen zien. De positieve resultaten worden aan het eigen vermogen toegevoegd. De voorzieningen nemen erg af. Dit komt met name door de onderhoudsvoorziening. KOC is in gesprek met de gemeente over twee van de drie schoolgebouwen. In de loop van 2020 zal duidelijk worden wat er met deze schoolgebouwen gaat gebeuren en wat de gevolgen voor KOC zullen zijn.

Balansprognose	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Activa						
immateriele vaste activa	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
materiele vaste activa	€ 1.145.268	€ 1.203.024	€ 1.180.724	€ 1.098.879	€ 1.039.311	€ 911.612
financiële vaste activa	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal vaste activa	€ 1.145.268	€ 1.203.024	€ 1.180.724	€ 1.098.879	€ 1.039.311	€ 911.612
voorraden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
vorderingen	€ 510.892	€ 487.996	€ 502.891	€ 513.919	€ 528.490	€ 531.818
effecten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
liquide middelen	€ 498.039	€ 284.116	€ 215.883	€ 389.907	€ 563.302	€ 851.682
Totaal vlottende activa	€ 1.008.931	€ 772.112	€ 718.774	€ 903.826	€ 1.091.792	€ 1.383.500
Totaal Activa	€ 2.154.199	€ 1.975.136	€ 1.899.498	€ 2.002.705	€ 2.131.103	€ 2.295.112
Passiva						
algemene reserve	€ 739.053	€ 763.083	€ 812.526	€ 876.609	€ 938.108	€ 985.021
bestemmingsreserve publiek	€ 357.000	€ 357.000	€ 357.000	€ 357.000	€ 357.000	€ 357.000
bestemmingsreserve privaat	€ 344.438	€ 344.438	€ 344.438	€ 344.438	€ 344.438	€ 344.438
overige reserves en fondsen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal eigen vermogen	€ 1.440.491	€ 1.464.521	€ 1.513.964	€ 1.578.047	€ 1.639.546	€ 1.686.459
voorzieningen	€ 378.461	€ 163.793	€ 32.839	€ 60.862	€ 115.120	€ 226.277
langlopende schulden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
kortlopende schulden	€ 335.247	€ 346.822	€ 352.695	€ 363.796	€ 376.437	€ 382.376
Totaal overige passiva	€ 713.708	€ 510.615	€ 385.534	€ 424.658	€ 491.557	€ 608.653
Totaal Passiva	€ 2.154.199	€ 1.975.136	€ 1.899.498	€ 2.002.705	€ 2.131.103	€ 2.295.112

De Bestemmingsreserve Privaat is in het verleden gevormd bij het opheffen van scholen van KOC. In verband met het ERD-schap per 1-1-2017 is in de jaarrekening 2016 een Bestemmingsreserve ERD gevormd. Het ligt in de bedoeling om deze bestemmingsreserve te laten groeien tot een robuuste Bestemmingsreserve ERD van 300k€, bij voorkeur via een positief resultaat op de exploitatie. Dit jaar is door KOC 60k€ toegevoegd aan de bestemmingsreserve ERD (hiervan is 10k€ verkregen via een bijdrage van Stichting Mattheusfonds).

Vanuit de meerjarenbegroting en de meerjarenbalans is een meerjaren kasstroomoverzicht opgesteld. Dit overzicht is van belang gezien mogelijke extra kosten van de huisvesting van dependance St. Franciscus en mogelijke extra investeringen om de groei van het aantal leerlingen op te kunnen vangen. Uit het overzicht blijkt dat KOC deze extra kosten en investeringen de komende jaren kan opvangen, zonder in liquiditeitsproblemen te komen. Uiteraard moeten dan wel de begrote resultaten gerealiseerd worden.

Kasstroom	2020	2021	2022	2023	2024
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Kasstroom uit bedrijfsoperaties					
- Resultaat voor financiële baten en lasten	€ 24.030	€ 49.443	€ 64.083	€ 61.499	€ 46.913
- Aanpassingen voor					
-- afschrijvingen	€ 153.935	€ 153.700	€ 155.145	€ 155.822	€ 152.199
-- mutaties voorzieningen	- € 214.668	- € 130.954	€ 28.023	€ 54.258	€ 111.157
-- overige mutaties EV	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
- Veranderingen in vlottende middelen					
-- vorderingen	€ 22.896	- € 14.895	- € 11.028	- € 14.571	- € 3.328
-- kortlopende schulden	€ 11.575	€ 5.873	€ 11.101	€ 12.641	€ 5.939
Ontvangen interest	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Betaalde interest	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Buitengewoon resultaat	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal Kasstroom uit operationele activiteiten	- € 2.232	€ 63.167	€ 247.324	€ 269.649	€ 312.880
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
(Des)investeringen immateriële vaste activa	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
(Des)investeringen materiële vaste activa	- € 211.691	- € 131.400	- € 73.300	- € 96.254	- € 24.500
(Des)investeringen financiële vaste activa	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal Kasstroom uit investeringsactiviteiten	- € 211.691	- € 131.400	- € 73.300	- € 96.254	- € 24.500
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Mutatie langlopende schulden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal Kasstroom uit financieringsactiviteiten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Mutatie liquide middelen					
Beginstand liquide middelen	€ 498.039	€ 284.116	€ 215.883	€ 389.907	€ 563.302
Mutaties liquide middelen	- € 213.923	- € 68.233	€ 174.024	€ 173.395	€ 288.380
Eindstand liquide middelen	€ 284.116	€ 215.883	€ 389.907	€ 563.302	€ 851.682

3.3 FINANCIËLE POSITIE

3.3.1 KENGETALLEN

KOC maakt gebruik van een aantal kengetallen om haar budgetbeheer en vermogensbeheer tegen het licht te houden. Het gebruik van deze kengetallen en de daarbij gehanteerde signaleringsgrenzen zijn in overeenstemming met de richtlijnen van het ministerie. Hieronder worden de gehanteerde kengetallen en signaleringsgrenzen kort beschreven.

- De liquiditeit geeft aan in hoeverre de stichting in staat is om op tijd haar schulden te kunnen betalen. De liquiditeit wordt bepaald door vlottende activa ten opzichte vlottende passiva. Ondergrens is 1,5.
- De rentabiliteit is de verhouding tussen het bedrijfsresultaat en de totale baten. Ondergrens is 0% en bovengrens 5%.
- De solvabiliteit geeft aan in hoeverre de stichting in staat is om in geval van liquidatie aan haar verplichtingen kan voldoen. Dit is het eigen vermogen gedeeld door het balanstotaal. Ondergrens is 30%.
- Het weerstandsvermogen is het vermogen, dat kan worden ingezet om calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen. Er zijn twee kengetallen:
 1. Het Eigen Vermogen gedeeld door Totale Baten (EV/TB). Ondergrens is 5%
 2. Het Eigen Vermogen verminderd met de Materiële Vaste Activa, gedeeld door Totale Baten ((EV-MVA)/TB). Ondergrens is 5% en bovengrens is 20%.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Grens- waarden
Liquiditeit	3,05	2,77	2,03	1,81	2,2	3,01	> 1,5
Rentabiliteit	2,0%	-2,1%	-1,2%	-0,5%	0,5%	5,84%	0 - 5%
Solvabiliteit	74,5%	71,8%	69,3%	65,0%	63,2%	66,9%	> 30%
Weerstandsvermogen EV/TB	49,0%	42,9%	38,9%	36,2%	31,9%	34,9%	> 5%
Weerstandsvermogen (EV-MVA)/TB	11,1%	5,9%	3,5%	1,5%	1,7%	7,2%	5 en 20%

Bovenstaande tabel geeft een overzicht van ontwikkeling van de financiële positie van KOC. Deze positie is ten opzichte van het kalenderjaar 2018 verbeterd. Dit komt doordat voor 2019 een flink positief resultaat is gerealiseerd (zie ook paragraaf 3.2.1).

Door het behaalde resultaat vallen de rentabiliteit en de liquiditeit hoger uit. Het weerstandsvermogen na aftrek van de materiele vaste activa is voor het eerst hoger dan de norm. Voor de toekomst dienen eventuele grote risico's zo veel mogelijk te worden vermeden. Een groot deel van het Eigen Vermogen is namelijk al besteed aan de Materiele Vaste Activa.

BIJLAGE I HOOFD- EN NEVENFUNCTIES BESTUUR EN RAAD VAN TOEZICHT

HOOFD- EN NEVENFUNCTIES BESTUUR KOC

Naam Geboortedatum	Aard functie	Organisatie	Tijdvak	Betaald ?
Herma Korfage 26-12-1958	Hoofdfunctie Coördinator/researcher Lectoraat	NHL Stenden Hogeschool	2008 – heden	Ja
	Nevenfunctie Voorzitter bestuur	KOC Groningen	2014 – heden	*
Loes Lestestuiver 10-12-1953	Hoofdfunctie Ondernemer	Loes Lestestuiver Projectbegeleiding & subsidieadvies	2006 – heden	Ja
	Nevenfunctie Secretaris bestuur	KOC Groningen	2010 – heden	*
Wietse Blink 28-10-1956	Hoofdfunctie Directeur	SO-Fryslân	2015 – heden	Ja
	Nevenfunctie Penningmeester bestuur	KOC Groningen	2016 – heden	*
Dick Vogel 23-06-1960	Hoofdfuncties 1 Agressietrainer / coach 2 Onderwijsadviseur / docent / coach / trainer 3 Ondernemer	RENN4 Onderwijsbureau Effectief Onderwijs SO.schoolontwikkeling	2005 – heden 2016 – heden 2009 – heden	Ja Ja Ja
	Nevenfunctie Lid bestuur	KOC Groningen	2012 – heden	*
	Hoofdfunctie Afdelingshoofd	Universitair Medisch Centrum Groningen	2002 – heden	Ja
Leontien Enkelaar 29-04-1972	Nevenfunctie Lid bestuur	KOC Groningen	2018 – heden	*
	Hoofdfunctie Advocaat	Bout Advocaten	1986 – heden	Ja
Govert Tiddens 15-10-56	Nevenfuncties Lid bestuur Voorzitter	KOC Groningen Klachtencommissie Gezamenlijke Corporaties	2018 – heden 1996 – heden	* Ja

*Vergadervergoeding en computervergoeding (zie paragraaf 1.1.3)

HOOFD- EN NEVENFUNCTIES RAAD VAN TOEZICHT KOC

Naam Geboortedatum	Aard functie	Organisatie	Tijdvak	Betaald ?
Cees Grol 14-03-1952	Hoofdfunctie Gepensioneerd			Ja
	Nevenfuncties 1 Voorzitter RvT 2 Co-coördinator	KOC Groningen Samen-onder-1- Dak Termunten	2012 – heden 2016 – heden	* Nee
	3 Ecologisch pedagoog & Bricoleur		2017 – heden	Nee
Harry Rietman 17-05-1946	Hoofdfunctie Gepensioneerd			
	Nevenfunctie Secretaris RvT	KOC Groningen	2012 – heden	*
Han Bakker 04-03-1959	Hoofdfuncties Opleidingsdocent	NHL Stenden Hogeschool	2001 – heden	Ja
	Vakdidacticus	RuG	2019 – heden	Ja
	Nevenfunctie Lid RvT	KOC Groningen	2012 – heden	*
Saskia van Dijk 25-09-1960	Hoofdfunctie beleidsmedewerker	Provincie Drenthe	2012 – heden	Ja
	Nevenfunctie Lid RvT	KOC Groningen	2015 – heden	*

*Vergadervergoeding (zie paragraaf 1.1.4)

BIJLAGE II VERSLAG INTERN TOEZICHT

Op grond van de bestaande Wet PO en de statuten van het KOC, is in 2012 een Raad van Toezicht ingesteld. De RvT ziet toe op de doelmatige en rechtmatige besteding van middelen. De gewenste competenties en benoemingswijze van de leden van de RvT en de taken, bevoegdheden en besluitvormingsbepalingen van de RvT, zijn vastgelegd in een reglement dat op 14 februari 2013 door de raad is vastgesteld, na bespreking van het ontwerp daarvan door het bestuur. Langs dezelfde weg is de herziening van dit reglement op 30 september 2019 door de raad vastgesteld. Overeenkomstig dit reglement dient de RvT in algemene zin toezicht te houden op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden van het bestuur en op de gang van zaken binnen het KOC en de onder de stichting ressorterende scholen. De Raad van Toezicht staat het bestuur verder met raad terzijde, fungeert als klankbord en kan het bestuur gevraagd en ongevraagd adviseren.

De taken en bevoegdheden van de Raad van Toezicht zijn zodanig geformuleerd dat zij een deugdelijk en onafhankelijk intern toezicht kan uitoefenen. De belangrijkste concrete en als zodanig in het reglement benoemde bevoegdheden van de RvT betreffen de benoeming en het ontslag van bestuursleden, de goedkeuring van de begroting en jaarstukken en de goedkeuring van bepaalde organisatorische ontwikkelingen en verschillende andere bestuursbesluiten. Conform deze bevoegdheden zijn op 2 december 2019 Herma Korfage en Loes Lestestuiver door de raad herbenoemd als bestuurslid tot resp. 1 januari 2022 en 26 augustus 2022. Cees Grol is door de raad op 24 juni 2019 herbenoemd als raadslid tot 12 juni 2023, Saskia van Dijk op 2 december 2019 als raadslid tot 28 oktober 2023. Het jaarverslag van de KOC is goedgekeurd op 30 september 2019, de begroting van de KOC op 2 december 2019. Daarnaast ziet de RvT toe op de naleving van de code "Goed Bestuur" en zorgt de RvT voor het aanwijzen van de accountant.

De RvT komt sinds 2016 vijf keer per jaar bijeen, waarvan een keer met bestuur en directie. De verhoging tot zes keer uit 2018 bleek eenmalig van nut. Daarnaast geeft de raad gehoor aan de sinds 1 januari 2017 van kracht zijnde verplichting binnen het kader van de Wet Versterking Bestuurskracht Onderwijsinstellingen om twee keer jaarlijks te overleggen met de GMR. Zoals in het jaarverslag van 2018 al is aangegeven, vormt het doel ervan het elkaar informeren teneinde een zo rijk mogelijke invulling te kunnen geven van ieders taken en bevoegdheden. In het verslagjaar heeft die informatie langs individuele contacten tussen de voorzitters plaatsgevonden, voor komend verslagjaar staan een vice-versa bezoek aan een bijeenkomst van de ander gepland.

Tot slot: in het kader van Good Governance heeft de raad voorstellen aan het bestuur gedaan ter wijziging van het managementstatuut. Naast andere wijzigingen zijn die voorstellen verwerkt in een aangepaste herziening van het managementstatuut, zoals door de raad goedgekeurd op 4 februari 2019.

BIJLAGE IV JAARREKENING KOC 2019

Stichting Katholieke Onderwijs
Centrale Groningen

Financieel jaarverslag 2019

Inhoudsopgave

Toelichting op onderdelen van het jaarverslag	Pagina
Bestuursverslag	1
Financiële kengetallen	52
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2019	53
Staat van baten en lasten over 2019	55
Kasstroomoverzicht	56
Toelichting behorende tot de jaarrekening:	57
Grondslagen	57
Toelichting op de balans per 31 december 2019	60
Niet uit de balans blijkende verplichtingen	63
Gebeurtenissen na balansdatum	63
Model G, Overzicht doelsubsidies OCW	64
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2019	65
Overzicht verbonden partijen	67
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	68
Bestemming van het resultaat	69
Gegevens over de rechtspersoon	70
Overige gegevens	
Controleverklaring	71

Financiële kengetallen

Aan de hand van de jaarrekening kunnen een aantal kengetallen en ratio's worden berekend die verder inzicht kunnen geven in de gevolgen van het gevoerde beleid over het boekjaar en waardoor het beeld uit de jaarrekening kan worden verduidelijkt.

<u>Kengetallen</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
<u>Rentabiliteit</u> <i>Exploitatieresultaat in een percentage van de totale baten.</i> De rentabiliteit geeft aan in hoeverre de inkomsten en uitgaven van een instelling elkaar in evenwicht houden.	6%	1%
<u>Current ratio</u> <i>Verhouding vlottende activa en kortlopend vreemd vermogen.</i> Deze verhouding geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen. Een waarde tussen de 1,5 en 2 is goed. Ligt de waarde boven de 1,5 dan is de organisatie in staat aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen.	3,01	2,20
<u>Solvabiliteit 1</u> <i>Eigen vermogen in percentage van het totale vermogen</i>	66,9%	63,2%
<u>Solvabiliteit 2</u> <i>Eigen vermogen plus voorzieningen / totale passiva</i> De solvabiliteit geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is aan haar lange termijnverplichtingen te voldoen. 25% a 50% wordt als goed aangemerkt. Is de waarde hoger dan 25% (solvabiliteit 1) dan is de organisatie in staat om aan haar lange termijn verplichtingen te voldoen. Bij solvabiliteit 2 wordt door het ministerie van OCW een signaleringswaarde gehanteerd van 30%.	84,4%	81,7%
<u>Weerstandsvermogen</u> <i>(Eigen vermogen minus Materiele vaste activa) / Totale baten</i> Het weerstandsvermogen geeft de vrije vermogensbuffer aan voor het opvangen van calamiteiten. Een percentage tussen de 5 en 20 procent wordt gezien als voldoende buffer.	7,2%	1,8%
Aantal leerlingen per teldatum 1-10 (t-1)	589	564
Gemiddeld aantal FTE (exclusief vervanging)	46,35	42,93
<u>Personeelskosten per FTE</u>	65.777	67.308

A.1.1 Balans per 31 december 2019

(na verwerking resultaatbestemming)

1.	Activa	31 december 2019	31 december 2018
1.2	Materiële vaste activa	1.145.268	1.133.454
	Totaal vaste activa	<u>1.145.268</u>	<u>1.133.454</u>
1.5	Vorderingen	510.892	341.954
1.7	Liquide middelen	498.039	424.129
	Totaal vlottende activa	<u>1.008.931</u>	<u>766.083</u>
	Totaal activa	<u><u>2.154.199</u></u>	<u><u>1.899.537</u></u>

2.	Passiva	31 december 2019	31 december 2018
2.1	Eigen vermogen	1.440.493	1.199.797
2.2	Voorzieningen	378.461	351.293
2.4	Kortlopende schulden	335.245	348.447
	Totaal passiva	<u>2.154.199</u>	<u>1.899.537</u>

A.1.2 Staat van baten en lasten over 2019

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
3. Baten			
3.1 Rijksbijdrage OCW	3.751.060	3.586.487	3.436.925
3.2 Overige overheidsbijdragen	243.263	240.842	182.360
3.5 Overige baten	126.545	140.986	143.774
Totaal baten	4.120.868	3.968.315	3.763.059
4. Lasten			
4.1 Personeelslasten	3.048.935	3.136.855	2.889.336
4.2 Afschrijvingen	158.062	165.450	156.188
4.3 Huisvestingslasten	300.929	308.710	298.365
4.4 Overige lasten	372.246	315.100	399.420
Totaal lasten	3.880.172	3.926.115	3.743.309
Saldo baten en lasten	240.696	42.200	19.750
5 Financiële baten en lasten	-	-	2
Netto resultaat	240.696	42.200	19.752

A.1.3 Kasstroomoverzicht

	2019	2018
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat voor financiële baten en lasten	240.696	19.750
<i>Aanpassingen voor:</i>		
- Afschrijvingen	158.062	156.188
- Mutaties voorzieningen	27.168	93.507
<i>Veranderingen in vlottende middelen:</i>		
- Vorderingen	168.938-	82.491-
- Kortlopende schulden	13.202-	28.855-
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	243.786	158.099
Ontvangen interest	-	2
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	243.786	158.101
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(Des)investerings materiële vaste activa	169.876-	159.064-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	169.876-	159.064-
Mutatie liquide middelen	73.910	963-
Beginstand liquide middelen	424.129	425.091
Mutatie liquide middelen	73.910	963-
Eindstand liquide middelen	498.039	424.128

Toelichting behorende tot de jaarrekening:

Grondslagen

De activiteiten van Stichting Katholieke Onderwijs Centrale Groningen bestaan uit het geven van primair onderwijs.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is vastgesteld dat de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn, met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Voor zover niet anders is vermeld worden activa, voorzieningen en schulden opgenomen tegen de nominale waarde.

De genoemde bedragen, voorzover niet anders vermeld, zijn opgenomen in hele euro's.

Het kasstroomoverzicht is opgenomen volgens de indirecte methode. De toelichting vloeit voort uit de toelichting op de afzonderlijke posten in de jaarrekening en is daarom niet apart opgenomen.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het materieel vast actief.

De kosten van groot onderhoud worden in de jaarrekening verwerkt middels een voorziening groot onderhoud. De grondslagen zijn opgenomen onder de grondslagbeschrijving van voorzieningen.

De activeringsgrens is: € 500,-

Het systeem van afschrijvingen is als volgt:

Gebouwen, bestaande uit:

- Gebouwen 3% en 5% van de aanschafwaarde

Inventaris en apparatuur, bestaande uit:

- Inventaris 5% en 10% van de aanschafwaarde
- ICT 10% en 33% van de aanschafwaarde
- Technische inventaris 5% van de aanschafwaarde

Overige vaste bedrijfsmiddelen, bestaande uit:

- Onderwijsleerpakket 11% van de aanschafwaarde
- Vervoermiddelen 20% van de aanschafwaarde

Vorderingen

Bij eerste verwerking worden de vorderingen opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en de geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. De vorderingen worden verminderd met de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Algemene reserve

De Algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen werkelijke baten en lasten.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserve privaot is gevormd uit resultaten uit voorgaande jaren vanuit de private geldstromen en middels het private resultaat over het onderhavige boekjaar.

De bestemmingsreserve publiek is gevormd in verband met het EigenRisicoDrager-schap van Stichting KOC per 01-01-2017 om de risico's van ERD af te dekken. Hieruit zullen de ziektekosten worden gedekt wanneer het verzuimpercentage boven de gestelde norm van 4% ligt.

De publieke bestemmingsreserve is in de jaarrekening 2019 gevormd ter realisatie van incidentele salarisuitkering (conform Cao-akkoord) in februari 2020.

Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde, met uitzondering van voorzieningen ter zake van personeel en soortgelijke verplichtingen. Deze worden opgenomen tegen de berekende contante waarde. Een voorziening wordt eerst gevormd als voldaan is aan de vereisten terzake van het vormen van voorzieningen.

De voorziening jubilea is opgenomen tegen de contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Schattingswijziging discontovoet:

In verband met de gedaalde marktrente is de discontovoet vanaf 2019 verlaagd naar 1%. Het percentage is gebaseerd op de van overheidswege vastgestelde risicovrije reële discontovoet in maatschappelijke kosten - batenanalyses voor investeringsprojecten. Door de verlaging is de voorziening toegenomen met 15%.

De voorziening duurzame inzetbaarheid wordt gevormd op basis van de ingediende verlofplanning van een personeelslid. Op basis van deze planning wordt het verlofsaldo bepaald. Dit saldo wordt contant gemaakt tegen het geldende discontopercentage. Tot op heden worden er nog maar zeer beperkt verlofplanningen gemaakt op basis van de regeling duurzame inzetbaarheid. De voorziening wordt pas opgenomen als de verplichting betrouwbaar is te schatten.

De voorziening onderhoud is gebaseerd op de onderhoudsplanning van de komende jaren. De dotatie is op basis van de planning berekend en gelijkmatig verdeeld over de jaren. Periodiek wordt de planning geactualiseerd. Jaarlijks wordt bekeken of de dotatie toereikend is. In de Regeling jaarverslaggeving onderwijs is een tijdelijke overgangsregeling opgenomen voor het toepassen van de methode van kostenegalitatie voor de voorziening groot onderhoud. Van deze tijdelijke overgangsregeling is gebruikt gemaakt bij het berekenen van de voorziening groot onderhoud.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Deze is gelijk aan de nominale waarde

Pensioenen

Er is één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling en wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerder, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Per ultimo boekjaar heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 95,8% (Beleidsdekkingsgraad). De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De stichting heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering" en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Baten

Onder baten wordt verstaan de van overheidswege toegekende (normatieve) bijdrage OCW, overige OCW subsidies en (gemeentelijke) overheidsbijdragen, alsmede de van derden toegekende overige bijdragen. De baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

Lasten

De lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Verliezen die hun oorsprong vinden in het boekjaar worden in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

A.1.4 Toelichting op de balans per 31 december 2019

1. Activa

1.2 Materiële vaste activa

	Aanschaf- waarde per 31 december 2018	Afschrijvingen tot en met 31 december 2018	Boekwaarde per 31 december 2018	Mutaties 2019				Aanschaf- waarde per 31 december 2019	Afschrijvingen tot en met 31 december 2019	Boekwaarde per 31 december 2019
				Investeringen	Desinves- teringen	Afschrijvingen	Afschrijvingen desinvesteringen			
1.2.1 Gebouwen en terreinen	582.182	252.922-	329.259	2.148	-	25.021-	-	584.329	277.943-	306.386
1.2.2 Inventaris en apparatuur	1.331.038	677.286-	653.752	125.826	-	102.467-	-	1.456.864	779.753-	677.111
1.2.3 Overige vaste bedrijfs- middelen	313.171	162.728-	150.443	41.903	-	30.574-	-	355.074	193.303-	161.771
Materiële vaste activa	2.226.391	1.092.937-	1.133.454	169.876	-	158.062-	-	2.396.267	1.250.999-	1.145.268

Onder inventaris en apparatuur vallen de posten Meubilair, Technisch inventaris en ICT middelen.

Onder overige vaste bedrijfsmiddelen vallen investeringen in onderwijsleerpakket en overige investeringen.

1.5 Vorderingen

	31 december 2019	31 december 2018	
1.5.1	Debiteuren	11.082	2.104
1.5.2	Vorderingen OCW	168.361	150.684
	De vordering OCW heeft betrekking op de overlopende posten vanuit de personele lumpsum, impulsgebieden en personeels- en arbeidsmarktbeleid.		
1.5.6	Overige overheden	303.937	144.418
	<i>Overige overlopende activa</i>	<u>27.512</u>	<u>44.748</u>
1.5.8	Overlopende activa	27.512	44.748
	Totaal Vorderingen	<u><u>510.892</u></u>	<u><u>341.954</u></u>

De vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

1.7 Liquide middelen

	31 december 2019	31 december 2018	
1.7.1	Kasmiddelen	83	293
1.7.2	Banken	<u>497.955</u>	<u>423.836</u>
		<u><u>498.039</u></u>	<u><u>424.129</u></u>

2.1 Eigen vermogen

	Boekwaarde per 31 december 2018	Mutaties 2019		Boekwaarde per 31 december 2019	
		Bestemming resultaat	Overige mutaties		
2.1.1	Algemene reserve	675.519	63.535	-	739.054
2.1.2	Bestemmingsreserve publiek	180.000	177.000	-	357.000
2.1.3	Bestemmingsreserve privaat	344.278	161	-	344.438
		<u>1.199.797</u>	<u>240.696</u>	<u>-</u>	<u>1.440.493</u>

De bestemmingsreserve privaat is gevormd uit resultaten uit voorgaande jaren vanuit de private geldstromen.

Toelichting Bestemmingsreserve publiek:

	Boekwaarde per 31 december 2018	Mutaties 2019		Boekwaarde per 31 december 2019
		Bestemming resultaat	Overige mutaties	
Personele reserve	-	117.000	-	117.000
Overige reserve	180.000	60.000	-	240.000
	<u>180.000</u>	<u>177.000</u>	<u>-</u>	<u>357.000</u>

2.2 Voorzieningen

		Mutaties 2019						
		Boekwaarde per 31 december 2018	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Boekwaarde per 31 december 2019	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
2.2.1	Personeel	12.233	4.603	2.111-	-	14.725	-	14.725
	<i>Jubilea</i>	<i>12.233</i>	<i>4.603</i>	<i>2.111-</i>	<i>-</i>	<i>14.725</i>	<i>-</i>	<i>14.725</i>
2.2.3	Overige voorzieningen	339.060	109.500	84.824-	-	363.736	119.860	243.876
	<i>Onderhoud</i>	<i>339.060</i>	<i>109.500</i>	<i>84.824-</i>	<i>-</i>	<i>363.736</i>	<i>119.860</i>	<i>243.876</i>
		<u>351.293</u>	<u>114.103</u>	<u>86.935-</u>	<u>-</u>	<u>378.461</u>	<u>119.860</u>	<u>258.601</u>

2.4 Kortlopende schulden

		31 december 2019	31 december 2018
2.4.3	Crediteuren	46.975	51.366
2.4.7.1	<i>Loonheffing</i>	<i>116.353</i>	<i>121.731</i>
2.4.7.2	<i>Omzetbelasting</i>	<i>1.563</i>	<i>-</i>
2.4.7.3	<i>Premies sociale verzekeringen</i>	<i>7.182</i>	<i>8.896</i>
2.4.7	Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	<u>125.097</u>	<u>130.627</u>
2.4.8	Schulden terzake van pensioenen	39.477	31.497
2.4.9	Overige kortlopende schulden	2.448	5.707
2.4.10.4	<i>Vooruitontvangen termijnen OCW niet geormerkt</i>	<i>0</i>	<i>-</i>
2.4.10.5	<i>Overlopende passiva m.b.t. vakantiegeld</i>	<i>99.069</i>	<i>88.233</i>
2.4.10.8	<i>Overlopende passiva algemeen</i>	<i>22.180</i>	<i>41.017</i>
2.4.10	Totaal overlopende passiva	<u>121.249</u>	<u>129.250</u>
Totaal kortlopende schulden		<u><u>335.245</u></u>	<u><u>348.447</u></u>

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

2.5 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Onderwijsbureau Meppel

Er is een contract met Onderwijsbureau Meppel. Dit contract wordt periodiek verlengd.

Schilderwerk

Voor het schilderwerk heeft de stichting een langlopende overeenkomst met Boekema. Dit contract loopt tot en met 2021 en deze heeft een totale waarde van € 29.000,-.

Energie

Voor de energielevering heeft de stichting een langlopende overeenkomst gesloten met DVEP en Eneco. Deze contracten lopen tot en met 2020 en deze bedragen respectievelijk € 14.758,- en € 46.710,- per jaar.

Schoonmaak

Voor de schoonmaakwerkzaamheden zijn contracten afgesloten met Glas Glazenwas en Effectief Groep. Het contract met Glas Glazenwas wordt periodiek verlengd en bedraagt ongeveer € 52,247,- per jaar. Het contract met Effectief Groep heeft geen einddatum en bedraagt ongeveer € 33.300,- per jaar.

Gebeurtenissen na balansdatum

Het coronavirus heeft voor een pandemie gezorgd die ook in Nederland heeft geleid tot een crisis. De crisis heeft over het verslagjaar 2019 geen gevolgen gehad en heeft daarmee geen gevolgen voor de feitelijke situatie op balansdatum. In 2020 hebben overheidsmaatregelen om het virus in te dammen grote gevolgen voor de samenleving. Voor het onderwijs betekent dit dat in maart 2020 alle scholen gesloten zijn. Op 11 mei 2020 is het basisonderwijs gefaseerd weer open gegaan en inmiddels is door de overheid besloten dat vanaf 8 juni 2020 het basisonderwijs weer volledig open gaat. De (gedeeltelijke) sluiting heeft direct gevolgen voor het lesgeven, wat digitaal en op afstand moet plaatsvinden. Op korte termijn is dit in maart 2020 ingericht. Wel vraagt dit veel extra afstemming met de leerlingen, de leerkrachten en de ouders. De gevolgen van het lesgeven op afstand voor de resultaten van het onderwijs op lange termijn zijn op dit moment niet in te schatten. Ook de consequenties voor het personeel rond de verzorging van de zorgtaak en eventueel uitval door ziekte zijn moeilijk in te schatten. Met de huidige informatie gaan we er vanuit dat de beschikbaarheid van lesmateriaal en digitale ondersteuning voorlopig voldoende beschikbaar is en blijft. Financieel verwachten we geen directe grote gevolgen op de inkomsten en uitgaven van de onderwijsinstelling. Daarmee voorzien we ook geen gevolgen voor de continuïteit van de onderwijsinstelling.

Model G, Overzicht doelsubsidies OCW

De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking:

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Totaalbedrag toewijzing (€)	Ontvangen in 2019	Geheel uitgevoerd en afgerond	Nog niet geheel afgerond
N.v.t.			-	-		

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2-A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing (€)	Ontvangen t/m 2018	Lasten t/m 2018	Stand begin 2019	Ontvangen in 2019	Lasten in 2019	Te verrekenen 31-12-19
N.v.t.			-	-	-	-	-	-	-

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing (€)	Ontvangen t/m 2018	Lasten t/m 2018	Stand begin 2019	Ontvangen in 2019	Lasten in 2019	Stand ultimo 2019
N.v.t.			-	-	-	-	-	-	-

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2019

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen OCW

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
3.1.1.1	3.316.661	3.125.902	2.967.053
3.1.2.2	176.453	211.381	218.374
	<u>3.493.114</u>	<u>3.337.282</u>	<u>3.185.427</u>
3.1.3.3	257.946	249.205	251.498
	<u>3.751.060</u>	<u>3.586.487</u>	<u>3.436.925</u>

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
3.2.1	187.162	199.050	127.235
3.2.2	56.100	41.792	55.125
	<u>243.263</u>	<u>240.842</u>	<u>182.360</u>

3.5 Overige baten

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
3.5.1	28.825	29.000	28.850
3.5.2	49.168	76.186	48.037
3.5.4	-	-	6.269
3.5.5	34.114	34.800	41.073
3.5.6	14.438	1.000	19.545
	<u>126.545</u>	<u>140.986</u>	<u>143.774</u>

4.1 Personele lasten

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
4.1.1.1	2.172.165	2.203.652	2.033.319
4.1.1.2	387.704	393.324	375.042
4.1.1.3	337.622	342.516	261.124
4.1.1	<u>2.897.491</u>	<u>2.939.491</u>	<u>2.669.485</u>
4.1.2.1	4.603	2.000	2.007
4.1.2.2	69.364	60.108	124.310
4.1.2.3	40.204	87.505	66.225
4.1.2.4	58.929	47.750	48.301
4.1.2	<u>173.101</u>	<u>197.363</u>	<u>240.843</u>
4.1.3	21.657-	-	20.992-
	<u>3.048.935</u>	<u>3.136.855</u>	<u>2.889.336</u>

	Realisatie 2019	Realisatie 2018
Gemiddeld aantal FTE (exclusief vervanging)	46	43

4.2 Afschrijvingen

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018	
4.2.2.1	Gebouwen	25.021	25.012	25.012
4.2.2.2	Inventaris en apparatuur	102.467	110.820	103.638
4.2.2.3	Overige materiële vaste activa	1.276	-	704
4.2.2.4	Onderwijsleerpakket	29.298	29.619	26.835
		158.062	165.450	156.188

4.3 Huisvestingslasten

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018	
4.3.1	Huur	-	600	575
4.3.3	Onderhoud	14.104	14.000	9.789
4.3.4	Water en energie	65.397	66.555	71.509
4.3.5	Schoonmaakkosten	102.189	97.200	96.591
4.3.6	Heffingen	3.573	5.108	3.655
4.3.7	Dotaties overige onderhoudsvoorzieningen	109.500	116.982	110.000
4.3.8	Overige huisvestingslasten	6.168	8.265	6.247
		300.929	308.710	298.365

4.4 Overige lasten

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018	
4.4.1	Administratie- en beheerslasten	138.493	126.200	146.119
4.4.2.1	<i>Inventaris en apparatuur</i>	<i>8.073</i>	<i>6.000</i>	<i>5.222</i>
4.4.2.2	<i>Leermiddelen</i>	<i>104.926</i>	<i>87.800</i>	<i>113.403</i>
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	112.999	93.800	118.625
4.4.4	Overig	120.754	95.100	134.676
	tonen	372.246	315.100	399.420
	tonen			
<i>Uitsplitsing</i>				
4.4.1.1	Honorarium onderzoek jaarrekening	3.736		3.627
4.4.1.2	Honorarium andere controleopdrachten	-		3.146
	Accountantslasten	3.736		6.773

Flynth Audit heeft voor de controle van de jaarrekening een mantelcontract afgesloten met Onderwijsbureau Meppel. Als gevolg hiervan factureert Flynth Audit aan Onderwijsbureau Meppel en niet rechtstreeks aan de afzonderlijke schoolbesturen, welke bij Onderwijsbureau Meppel zijn aangesloten. Onderwijsbureau Meppel brengt voor haar totale dienstverlening aan de afzonderlijke schoolbesturen een all-in vergoeding in rekening. Hierin zijn de kosten voor de controle van de jaarrekening opgenomen. Het bedrag dat in de jaarrekening is toegelicht aangaande de controle van de jaarrekening is gebaseerd op een interne calculatie van het totale budget van Flynth Audit, welke gebaseerd is op de omvang van het schoolbestuur ten opzichte van het totaal.

5 Financiële baten en lasten

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018	
5.1	Rentebaten	-	-	2
		-	-	2

A.1.7 Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen (minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap)

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteit
Stichting Samenwerkingsverband PO 20-01	Stichting	Gemeente Groningen	4

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

A.1.8

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren die op Stichting Katholieke Onderwijs Centrale Groningen van toepassing is.

Op grond van de WNT regelgeving is de klasseindeling A van toepassing. Bij deze klasseindeling geldt voor 2019 een bezoldigingsmaximum van € 115.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

Deze klasseindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal leerlingen	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	1
Totaal aantal complexiteitspunten	4

1. BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN

1d. Topfunctionarissen alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam	Functie																			
Herma Korfage	Voorzitter																			
Wietse Blink	Penningmeester																			
Loes Lestestuiwer	Secretaris																			
Dick Vogel	Lid bestuur																			
Victor Scheijde	Lid bestuur (tot 1-7-2019)																			
Leontien Enkelaar	Lid bestuur																			
Govert Tiddens	Lid bestuur																			
Cees Grol	Voorzitter RvT																			
Harry Rietman	Secretaris RvT																			
Han Bakker	Lid RvT																			
Saskia van Dijk	Lid RvT																			

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt (bedragen in €)

Er zijn geen uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband voldaan aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

3. OVERIGE RAPPORTAGEVERPLICHTINGEN OP GROND VAN DE WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Bestemming van het resultaat

Het voorstel voor de resultaatbestemming is als volgt:

€	63.535	wordt toegevoegd aan de algemene reserve
€	117.000	wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve personeel
€	60.000	wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve overig
€	161	wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve privaat

Ondertekening door bestuurders en toezichhouders

Bestuur:

- H. Korfage

- W. Blink

- L. Lestestuiver

- D. Vogel

- L. Enkelaar

- G. Tiddens

Toezichhouder:

- C. Grol

- H. Rietman

- H. Bakker

- S. van Dijk

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bestuursnummer	53860
Naam instelling	Stichting Katholieke Onderwijs Centrale Groningen
KvK-nummer	41009615
Statutaire zetel	Groningen
Adres	-
Postadres	Postbus 1462
Postcode	9701 BL
Plaats	Groningen
Telefoon	-
E-mailadres	secretariaat@kocgroningen.nl
Website	www.kocgroningen.nl
Contactpersoon	J. van Lenthe
Telefoon	-
E-mailadres	j.van.lenthe@kocgroningen.nl

BRIN-nummers	18FV	St. Michaelschool
	18LM	Bisschop Bekkersschool

Overige gegevens

Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de raad van toezicht van Stichting Katholieke Onderwijs Centrale Groningen

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Katholieke Onderwijs Centrale Groningen te Groningen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Katholieke Onderwijs Centrale Groningen op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Katholieke Onderwijs Centrale Groningen, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 19 juni 2020

Flynth Audit B.V.

Was getekend

drs. R.M. Janssen RA